

ILŪKSTES NOVADA VĒSTIS

ILŪKSTES NOVADA DEPUTĀTI DEVĀS UZ TIKŠANOS AR VARAM MINISTRU J.PŪCI

Pretēji iepriekš solītajam, ka saistībā ar plānoto administratīvi teritoriālo reformu (ATR) Vides aizsardzības un reģionālā attīstības ministrija (VARAM) viesosies katrā no 119 pašvaldībām, ministrijas pārstāvji deva priekšroku sapulces organizēt vien 30 vietās - jau plānotajos jaunveidoto novadu centros, uz sapulcēm aicinot tikai vietvaru deputātus.

2.augustā Daugavpilī notika noslēdzošā diskusija, kurā piedalījās VARAM pārstāvji - Juris Pūce (Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs), Aivars Draudiņš (Valsts sekretāra vietnieks reģionālās attīstības jautājumos), Jānis Turlajs (ekonomģeogrāfs) un Ilūkstes, Daugavpils novadu un Daugavpils pilsētas deputāti.

Pēdējā diskusija iezīmēja jau iepriekš izskanējušās bažas, ka lauku teritorijas ar Daugavpils pilsētu nav administratīvi savienojamas un šai piespiedu apvienošanai nebūs ilgs mūžs, jo katrā no esošajām administratīvajām teritorijām ir pietiekoši atšķirīga un apvienojoties zaudētāji būs lauku reģionos dzīvojošie. Reformas rezultātā, vairāk kā jebkad agrāk, tiks radīta plaisa starp laukiem un pilsētu, un pilnībā tiks apdraudēta lauku pastāvēšana. Šī reforma ir tikai pirmais solis, tai sekos nākamās.

Kā trīs galvenos izaicinājumus reformai ministrs min - iedzīvotāju pārstāvēniecības un līdzdalības nodrošināšana, vietējās identitātes saglabāšana, pakalpojumu pieejamības nodrošināšana. Bet reāli risinājumi netiek nosaukti. „Vai pakalpojumi tiks saglabāti tuvāk dzīvesvietai, to nevaru garantēt. Valdība to nenosaka. Pašvaldības nosaka. To noteiks jaunā.” – J. Pūce. Ministrs neslēpj, cilvēki zaudēs savas darba vietas un skolas tiks slēgtas, būs jāizvērtē daudzu iestāžu pastāvēšanas nepieciešamība. „20 skolēniem nenodrošināsim vidusskolu. Sākot ar 7.klasi skolēnam būtu jāmacās lielākās skolās,” – J. Turlajs. Viss tiek darīts ekonomisku apsvērumu dēļ. Bet vai tiešām visu var nopirkt par naudu? Vai 7.klases bērnam no Subates būs jābrauc mācīties uz Daugavpili. Un kā ar skolotājiem?

Īsajā diskusijām atvēlētajā laikā, J. Pūce nesniedza pamatotas atbildes uz pašvaldību pārstāvju jautājumiem un nespēja argumentēti kliegt bažas. Daugavpils novada vadība iestājas pret reformu, domes priekšsēdētājs Arvīds Kucins vērs uzmanību uz to, ka ekonomiskos aprēķinos nevar visu mērīt, jāņem vērā, ka katrs no novadiem ir attīstījies savādāk. „Cepuri nost Ilūkstes novadam, kuram attīstības indekss ir salīdzinoši augsts un pat labāks kā Daugavpils pilsētai. Lai arī Daugavpils ir otra lielākā pilsēta, arī no tās izbrauc iedzīvotāji. Pašvaldību lielums nav tas instruments, ar ko sasniegt uzņēmējus.” – A.Kucins. Arī mūsu novada deputāti stingri aizstāvēja Ilūkstes novada neatkarīgu pastāvēšanu arī turpmāk, uzsverot, ka šī reforma ir turpinājums lauku iznīcināšanai. “Mēs, kā novads, atgūvām savu neatkarību kā vēsturiskā Sēlijas novada daļa. Jaunajā novadā kā pamatnācija būs minoritāte.” – S.Rāzna, Ilūkstes novada domes priekšsēdētājs. Savukārt priekšsēdētāja vietnieks M.Krievāns vērsa uzmanību uz draudiem, kas sagaida īstenojot reformu: “Nenoliedzam, reforma ir nepieciešama, bet šobrīd tā ir sasteigta, nepārdomāta un kļūs par pamatu jaunam lauku iedzīvotāju izbraukšanas vilnim, un izbraukšana notiks nevis uz pilsētām, bet gan ārzemēm.” Ilūkstes novada domes deputāti ministru informēja arī par veiktās iedzīvotāju aptaujas rezultātiem un saņemtajiem iedzīvotāju iesniegumiem, kuros pausts atbalsts novada neatkarības saglabāšanai.

Būtībā šī reforma ir kā milzīga sniega bumba, kas veļoties sev līdzīgu paņems daudz vairāk, nekā mēs šobrīd pat spējam iedomāties. Mēs esam liecinieki tai skarbai realitātei, kas notiek, slēdzot skolas. Tagad skolas visā Latvijā tiks slēgtas vēl vairāk. Arī Daugavpils pilsētas domes deputāti atzīst, jaunizveidotā novada domē visi novadi netiks vienmērīgi pārstāvēti, līdz ar to lauku iedzīvotāju intereses nebūs iespējams aizstāvēt. Un kā ar vietējās identitātes saglabāšanu? VARAM prāt ir normāli aizmirst par mūsu tautas pamatvērtībām – senčiem, no kuriem esam cēlušies, mūsu kultūru, šīm mazajām kopām, kas veidojuši tautas pamatus. Varbūt turpmāk vairs nesvinēsīm Dziesmu un deju svētkus, jo tas nav ekonomiski izdevīgi? Par ko top cilvēks, kurš nezina savas saknes, savu vēsturi, no kura atmiņas izdzēs piederību dzimtai vietai? Šobrīd, vērtējot reformas nepieciešamību, vairs nav runa tikai par to, ka būtībā lauki un pilsētas nevar būt apvienojami, ir runa jau par daudz būtiskāku vērtību zaudēšanu, kam blakus nebūtu liekami tikai ekonomiski aprēķini.

VARAM šīs sapulces ir saukusi par konsultācijām, bet būtībā prezentē savu redzējumu un pasīvi ieklausās esošo novadu viedokļos. Jāatzīmē, ka VARAM savā informatīvajā ziņojumā sniedz neprecīzus datus, kā arī daudzos medijos reģionālās vizītes tiek atspoguļotas pavirši un pretrunīgi, piemēram, par sapulci Daugavpilī, interneta portāls www.gorod.lv raksta: „Sapulce notika 2,5 stundas, neviens šajā laikā, saistībā ar gaidāmo re-

Pretēji iepriekš solītajam, ka saistībā ar plānoto administratīvi teritoriālo reformu (ATR) Vides aizsardzības un reģionālā attīstības ministrija (VARAM) viesosies katrā no 119 pašvaldībām, ministrijas pārstāvji deva priekšroku sapulces organizēt vien 30 vietās. 2.augustā Daugavpilī notika noslēdzošā diskusija, kurā piedalījās VARAM pārstāvji un Ilūkstes, Daugavpils novadu un Daugavpils pilsētas deputāti

VARAM prāt ir normāli aizmirst par mūsu tautas pamatvērtībām – senčiem, no kuriem esam cēlušies, mūsu kultūru, šīm mazajām kopām, kas veidojuši tautas pamatus. Varbūt turpmāk vairs nesvinēsīm Dziesmu un deju svētkus, jo tas nav ekonomiski izdevīgi?

formu, izņemot ministru, neizteicās.” Ko no tā varam secināt?- diemžēl, sabiedrība turpina saņemt maldinošu informāciju.

Tikšanās noslēgumā J.Pūce solīja ierasties Ilūkstē, lai personīgi tiktos arī ar novada iedzīvotājiem. Jāatzīmē, ka jebkurš iedzīvotājs savus priekšlikumus un pārdomas saistībā ar reformu var sniegt arī VARAM (reformas zvanu centrs: 68 806 999 (darba dienās: 9:00-17:00), e-pasts: reforma@varam.gov.lv), kā arī Ilūkstes novada pašvaldībā.

Būs aktīvi un paudisim domu par novadu!

Atgādinot:

- Administratīvi teritoriālā reforma ir viena no Krišjāņa Kariņa (“Jaunā Vienotība”) vadītās valdības prioritātēm. Saeima martā akceptēja reformas turpināšanu.
- Administratīvi teritoriālajā reformā pašvaldību skaitu plāno samazināt no 119 līdz 35, kuru funkcijas gan netiks mainītas. Pašvaldības veidos ap lielākām pilsētām un attīstības centriem, bet bez lauku teritorijām būs tikai Rīga un Jūrmala. Šādas ieceres ir VARAM izstrādātajā reformas piedāvājumā, par ko reģionos sāka sabiedriskā apspriešana.
- Līdzšinējās administratīvajās robežās saglabāsies Rīgas un Jūrmalas pilsētas, kā arī Līvānu, Alūksnes un Gulbenes novadi. Pārējās pašvaldības skars apvienošana. Daugavpils pilsēta, Daugavpils novads ar 19 pagastiem un Ilūkstes novads ar divām pilsētām un sešiem pagastiem pēc VARAM projekta būs tās, kas veidos jauno, vienoto Daugavpils novadu.

Ilūkstes novada pašvaldības
sabiedrisko attiecību speciāliste
Madara Pavlovska

PAZIŅOJUMS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS IESPĒJĀM ILŪKSTES NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2020.-2026. GADAM IZSTRĀDES PROCESĀ

Saskaņā ar Ilūkstes novada domes 2019. gada 31.janvāra sēdes lēmumu Nr.10 (prot. Nr.1, 10.§) "Par Ilūkstes novada attīstības programmas 2020.-2026. gadam izstrādes uzsākšanu" ir uzsākta Ilūkstes novada attīstības programmas 2020.-2026. gadam izstrāde.

Attīstības programma ir vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopums vietējās pašvaldības attīstības stratēģijā izvirzīto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu īstenošanai. Attīstības plānošanas dokumenta izstrādi plānots veikt laika posmā līdz 2020.gada jūlijam.

Kā pirmais sabiedrības iesaistes posms ir iedzīvotāju un uzņēmēju aptaujas organizēšana. Lūdzam līdz 2019.gada 15.septembrim aizpildīt aptaujas anketas:

- Elektroniskā veidā iedzīvotāju un uzņēmēju aptaujas iespējams aizpildīt pašvaldības mājaslapā www.ilukste.lv;
- Izdrukātā veidā anketas pieejamas pašvaldības iestādēs.

Papildus tam, sabiedrības pārstāvji varēs līdzdarboties attīstības programmas izstrādē, par ko pašvaldība informēs tuvākajā laikā:

- Piedaloties tematiskajās darba grupās (plānotais laiks: oktobris/novembris);
- Piedaloties publiskajā apspriešanā (plānotais laiks: janvāris-februāris);
- Piedaloties publiskās apspriešanas sanāksmēs (plānotais laiks: janvāris-februāris).

Attīstības programmas izstrādes laikā aktuālā informācija par sabiedrības līdzdalības iespējām tiks publicēta pašvaldības tīmekļa vietnē www.ilukste.lv sākumlapā un būs pieejama sadaļā Pašvaldība / Normatīvie akti un plānošanas dokumenti / Attīstības programma 2020.-2026. gadam

Jautājumu gadījumā lūdzam sazināties ar Ilūkstes novada pašvaldības Stratēģiskās plānošanas daļas vadītāju Daci Stalidzāni, e-pasts dace.stalidzane@ilukste.lv, tālrunis 65447866.

Attīstības programma tiek izstrādāta sadarbībā ar SIA "Reģionālie projekti".

Aicinām ikvienu līdzdarboties Ilūkstes novada attīstības programmas 2020.-2026. gadam izstrādē!

NOVADĀ TIEK ATJAUNOTI VAIRĀKI CEĻU POSMI

Ilūkstes pilsētā norisinās remontdarbi Jēkabpils ielā, kur ielas posmam brauktuves daļa un trotuārs tiks atjaunots ar jaunu asfaltbetona segumu

Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) finansētā projekta "Ilūkstes novada ceļu infrastruktūras kvalitātes uzlabošana" Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam

pasākuma "Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos" ietvaros tiek pabeigti būvdarbi ceļu posmos Dvietes pagastā "Glaudāni - Šauriņi" un Pilskalnes pagastā "Zvaigznes - Stari". Mīnētā projekta ietvaros tiek izbūvēts arī vēl viens ceļu posms Pilskalnes pagastā – "Doļnaja - Arāji".

Tiek plānots uzsākt būvdarbus Bebreņu pagasta ceļā "Mazbleivi - Ilze", Eglaines pagastā "Vitkuški - Subate" un Prodes pagastā "Gulbene - Lazdas".

Ilūkstes pilsētā norisinās remontdarbi Jēkabpils ielā, kur ielas posmam brauktuves daļa un trotuārs tiks atjaunots ar jaunu asfaltbetona segumu.

Kā arī jāatzīmē, ka VAS Latvijas Valsts ceļi (LVC) atjauno ceļu posmu no Ilūkstes līdz Dvietes pagriezienam, tā sakarā uz Pilskalnes pagasta autoceļiem ir uzstādītas transportlīdzekļu masu, ātrumu ierobežojošās zīmes.

Autoceļa nosaukums	Masas ierobežojums	Ātruma ierobežojums
„Skaidrītes–Doļnaja”	7 t	
„Skudrīši–Zemenes”	7 t	
c. Doļnaja Centrālā iela	7 t	
c. Doļnaja Centrālā iela		30 km/h

Ilūkstes novada pašvaldības
Izpilddirektora p. i.
Reinis Līcis

LAUKU VIENSĒTAS - LATVIJAS PAMATS

Straujā informācijas aprīte, globalizācija, masām pieejami zinātniskie sasniegumi mūsdienās vietas padara līdzīgas citai. Par spīti vienādojošajiem procesiem, Latvijas lauku ainavu joprojām raksturo vēsturiskais latviešu mājokļa modelis - viensēta.

Viensētas Latvijas teritorijā sāka veidoties 15. un 16. gadsimtā, 19. gadsimtā viensētu apbūve jau bija dominējošā un varam teikt, ka, veidojoties Latvijas valstij, Latvijas lauku apvidus raksturoja tieši viensētas.

Diemžēl daudzas viensētas izpostīja padomju gados, jo to saimniekus, kā tolaik teica, kulakus jeb budžus, izsūtīja, bet viņu mājas iznīcināja vai pārvērtā par komunāliem mitekļiem. Līdz ar atmodu, kādas viensētas piedzīvoja savu atdzimšanu, kādas aizgāja nebūtībā, tomēr arī, sagaidot Latvijas simtgadi, Latvijas lauku ainavas raksturīgākais elements ir un paliek viensēta.

Latviešu viensēta un tās elementi ir arī vienkāršas dzīves un dabiska skaistuma kods. Tās ir vērtības, kas ir saprotamas mums pašiem un par kurām mēs varam pastāstīt citiem.

Mēs varam lepoties, jo mūsu novads ir tik tiešām bagāts ar lauku viensētām. Te mājas katra ar savu īpašo stāstu un sajūtu... Iemūžinot šīs sajūtas fotogrāfijās, plānojam, ka septembrī, vai oktobrī ierastā "Ilūkstes Novada Vēstis" numura vietā, iznāks īpašs fotogrāfiju žurnāls, kurā kopā izstaigāsim ceļus un takas, kas ved uz Ilūkstes novada viensētām. Protams, netika iemūžinātas visas viensētas, bet vai skaits ir svarīgāks...Tik daudz pukstošu siržu un siltu pavardu te ir, sargājot latviešu mantojumu.

Paldies žurnāla tapšanās sakām fotogrāfei Anastasijai Maņņukai un pagastu pārvaldēm.

Ilūkstes novada pašvaldības
sabiedrisko attiecību speciāliste
Madara Pavlovska

PAŠVALDĪBAS APMEKLĒTĀJU IEVĒRĪBAI: 15. AUGUSTS – BRĪVDIENA

Ilūkstes novada pašvaldībā ir pieņemts lēmums par brīvdienas noteikšanu 15. augustā, lai kristiešiem būtu iespēja apmeklēt Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētkus Aglonā. Pašvaldības darbiniekiem šī diena tiek noteikta kā brīvdiena, kas jāatstrādā gada laikā. Atvainojamies par sagādātajam neērtībām.

26.AUGUSTĀ VESELĪBAS CENTRĀ „ILŪKSTE” PIENĒMS TEHNISKAIS ORTOPĒDS

26.augustā Veselības centrā „Ilūkste” (Raiņa ielā 35, Ilūkstē, Ilūkstes novadā) pieņems tehniskais ortopēds. Speciālists izvērtēs stāju, veiks pēdu diagnostiku, konsultēs pacientus ar ķermeņa balsta un kustību aparāta funkciju traucējumiem, kā arī piemeklēs ortozes un palīdzēs izvēlēties atbilstošu palīglīdzekli.

Pieraksts uz konsultāciju un sīkāka informācija, zvanot uz tālr.: **65462455, 25761511** vai vērsties reģistratūrā. Maksa par konsultāciju: bērniem – 10,00 EUR; pieaugušajiem – 15,00 EUR.

NO 2020.GADA 1. JANVĀRA PRASĪBAS UGUNSDROŠĪBAI MĀJOKĻOS KĻŪS STINGRĀKAS

Nākamā gada 1.janvārī stāsies spēkā nozīmīgas Ugunsdrošības noteikumu prasības – visos mājokļos (gan privātmājās, gan dzīvokļos) ir jābūt uzstādītiem autonomiem ugunsgrēka detektoriem, kas reaģē uz dūmiem, bet privātmājas papildus jānodrošina ar ugunsdzēsības aparātu.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) priekšnieks ģenerālis Oskars Āboliņš: “Ugunsdrošība ir ļoti būtiska sabiedrības ikdienā, jo ikvienu cilvēku par piemērlēt ugunsnelaime, kad īsā laikā tiek zaudēta ne tikai visa mājokļa iedzīve, bet nereti arī cilvēka dzīvība! Pāris desmitu eiro ieguldījums var izglābt daudzas dzīvības! Aicinu negaidīt 2020.gada sākumu, bet jau šodien parūpēties par ugunsdrošību – uzstādīt dūmu detektoru un iegādāties ugunsdzēsības aparātu savam mājoklim!”

Ieteikumi kļūs par obligātām prasībām

2016.gadā, kad stājās spēkā esošā Ugunsdrošības noteikumu redakcija, noteikumos tika paredzēts pielāgošanās laiks līdz 2020.gada 1.janvārim, kad dūmu detektoru uzstādīšana mājokļos un viendzīvokļa objektu nodrošināšana ar ugunsdzēsības aparātu no ieteikuma par to, kā parūpēties par ugunsdrošību mājoklī, kļūs par obligātu prasību.

VUGD rīcībā esošā statistika liecina, ka lielākajā daļā gadījumu, kad ugunsgrēkos gāja bojā vai cieta cilvēki, dūmu detektoru nebija uzstādīti. VUGD aicina neatlikt rūpes par savu un līdzcilvēku drošību, kā arī būt līdzatbildīgiem, jo katra paša spēkos ir gādāt par ugunsdrošību mājoklī, piemēram, uzstādot dūmu detektoru, kas ar spalgu skaņas signālu vēstīs par radušos sadūmojumu un ļaus laikus atstāt bīstamās telpas, saudzējot veselību vai pat dzīvību.

Ārvalstu pieredze liecina, ka dūmu detektoru uzstādīšana mājokļos līdz pat 75% samazina ugunsgrēkos bojā gājušo skaitu. Viena no valstīm, kur šāda prasība ir pierādījusi savu efektivitāti un ievērojami samazinājusi bojā gājušo skaitu, ir Igaunija.

Dūmu detektoram jābūt katrā mājoklī

Autonomiem ugunsgrēka detektoriem, kas reaģē uz dūmiem, ir neliela ierīce, kas patstāvīgi spēj konstatēt telpā izveidojušos ugunsgrēka faktorus (dūmu koncentrāciju, siltumu) un par to ar 80 dB skaņas signālu aptuveni pusstundu nepārtraukti brīdina mājokļa iemītniekus.

Dūmu detektors ir nopērkams dažādās tirdzniecības vietās. Uz tā korpusa ir jābūt CE marķējumam un informācijai par detektora atbilstību Eiropas standartam EN 14604. Detektora uzstādīšana ir salīdzinoši vienkārša – to piestiprina pie griestiem ar komplektā pievienotām skrūvēm vai apbūsejo līmlenti.

Jāpiebilst, ka dzīvokļos jāuzstāda vismaz vienu dūmu detektoru, bet privātmājā tas jāuzstāda katrā ēkas stāvā. Detektoru jāizvieto pie gries-

VUGD VEIKS IEDZĪVOTĀJU APTAUJU PAR UGUNSDROŠĪBU

Lai sekmētu ugunsdrošības uzlabošanu valstī, **no 1.augusta līdz 31.oktobrim** Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) veiks dzīvojamo māju iedzīvotāju aptauju un konsultēs par ugunsdrošību dzīvesvietās.

2018.gadā valstī reģistrēti 9134 ugunsgrēki, kuros cieta 302 cilvēki, bet gāja bojā 81. No visiem ugunsgrēkiem 2087 jeb gandrīz 23% bija izcelušies tieši dzīvojamās mājās un, analizējot šos ugunsgrēkus, var secināt, ka vairumā gadījumu degšanas platības ir ļoti nelielas – tās nepārsniedza 1m², turklāt izcelšanās vieta biežāk bijusi virtuve.

VUGD priekšnieka vietnieks pulkvežleitnants Mārtiņš Baltmanis skaidro: “Nezināšana, neuzmanība, neapdomīga rīcība vai pārgalvība joprojām noved pie traģiskiem ugunsgrēkiem ar cietušiem vai bojāgājušiem cilvēkiem, lai gan daļu no šīm ugunsnelaimēm varēja savlaicīgi novērst, ja vien tiktu ievērotas ugunsdrošības prasības un uzstādīts mājoklī dūmu detektors. Lai ilgtermiņā pakāpeniski samazinātu šādu ugunsgrēku izcelšanās iespējamību, VUGD jau otro gadu dodas pie cilvēkiem uz mājām, lai viņus aptaujātu un konsultētu, jo apzināties, ka samazinājums iespējams tikai ar iedzīvotāju pašu iesaisti – zināšanām, atbildīgu rīcību un ugunsdrošības prasību ievērošanu!”

Gaidāmo aptauju un ugunsdrošības konsultāciju norises laikā, VUGD amatpersonas (ugunsdzēsēji glābēji, ugunsdzēsības daļu vai posteņu komandieri un ugunsdrošības inspektori) gan darba dienās, gan arī brīvdienās dosies uz dzīvojamām mājām, lai aptaujātu to īpašniekus (lietotājus). VUGD amatpersona stādīsies priekšā un uzrādīs dienesta apliecību, kā arī būs dienesta formas tērpā. Tālāk VUGD amatpersona iedzīvotājam uzdos apmēram 20 jautā-

tiem telpās, kurās pārsvarā guļ vai uzturas mājokļa iemītnieki. Autonomie ugunsgrēka detektoru darbojas uz baterijām, tādēļ būs nepieciešams laikus nomainīt bateriju, par ko atgādinās arī pats detektors, raidot īsus skaņas signālus, kā arī ik pa laikam ar kontroles pogu pārbaudīt detektora darbību.

Privātmājas papildus jānodrošina ar ugunsdzēsības aparātu

Savukārt ugunsdzēsības aparāts privātmājā lieti noderēs neliela ugunsgrēka dzēšanai tā aizdegšanās sākuma stadijā. Jāatceras, ka ugunsdzēsības aparātu drīkst izmantot tikai tad, ja dzēšana nedara draudus veselībai un dzīvībai. Ja notikusi ugunsnelaime – izvērtējiet situāciju un neapdraudiet sevi, bet nekavējoties zvaniet uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112 un izsauciet ugunsdzēsējus glābējus!

Iegādājoties ugunsdzēsības aparātu, jāpievērš uzmanību tam, lai uz tā korpusa būtu iestrādāts (iespiests) individuālais vai partijas numurs un CE atbilstības marķējums. Savukārt ugunsdzēsības aparāta dzēstspēja jābūt vismaz 21A 113B (kur skaitlis nozīmē, cik lielu ugunsgrēku iespējams nodzēst, bet burts ugunsgrēka klasi: A – kad deg cieti, organiskas izcelsmes materiāli, B – kad deg šķidrums, kustoši cieti priekšmeti).

Uzturot ugunsdzēsības aparātu, mājas saimniekam būs jāveic vizuālā apskate (vai aparāts nav bojāts un ir atbilstošs spiediena rādījums), bet tehniskā apkope jāveic sertificētos apkopes punktos saskaņā ar ražotāja noteikto termiņu vai arī, ja termiņš nav noteikts, tad reizi piecos gados.

Kā VUGD kontrolēs, vai mājokļos ir uzstādīti dūmu detektoru?

Ugunsdrošības noteikumu prasības nav izstrādātas ar mērķi sodīt cilvēkus. Noteikumos ir iekļauti ugunsdrošības pasākumi, kuru ievērošana palīdzēs izvairīties no ugunsnelaimes vai mazināt tās ietekmi.

Skaidrojam, ka VUGD neplāno pārbaudīt katru mājokli. Prioritāri pārbaudes tiks veiktas tajos mājokļos, par kuriem tiks saņemti iesniegumi vai sūdzības vai būs notikuši ugunsgrēki. Iespēju robežās tiks veikta arī dzīvojamā sektora apsekošana un pārbaudīta ne tikai dūmu detektoru esamība, bet arī pārējo ugunsdrošības prasību ievērošana mājokļos un koplietošanas telpās. Dzīvojamā sektora pārbaudes nebūs nekas jauns un katru gadu tādas jau notiek un notiks arī turpmāk.

Cik lieli sodi plānoti par neuzstādītu detektoru vai citu ugunsdrošības noteikumos minēto prasību nepildīšanu?

Administratīvo pārkāpumu kodeksa 179.pants nosaka, ka: “par ugunsdrošības prasību pārkāpšanu – uzliek naudas sodu fiziskajām personām no trīsdesmit līdz divsimt astoņdesmit euro, juridiskajām personām – no divsimt astoņdesmit līdz tūkstoš četrsimt euro”. Salīdzinājumam – viena dūmu detektora iegāde izmaksā aptuveni pieci līdz desmit euro.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta
Prevencijas un sabiedrības informēšanas nodaļas priekšnieces p.i.
Inta Palkaviece

jumus par ugunsdrošību un pareizu rīcību ugunsgrēka gadījumā. Vienlaikus tiks sniegta arī konsultācija par uzdotajiem jautājumiem.

2018.gadā VUGD amatpersonas veica vairāk nekā 10 400 mājokļu īpašnieku (lietotāju) aptaujas, kā arī ieinteresētos iedzīvotājus konsultēja par ugunsdrošības prasībām, kas jāievēro dzīvojamo māju iemītniekiem, lai novērstu ugunsgrēkus vai mazinātu to sekas, kā arī veica aptauju, lai gūtu ieskatu mājokļu ugunsdrošībā kopumā. Pērnā gada aptaujas rezultāti liecināja, ka vairumā gadījumu iedzīvotāji zina, kas ir jāpaveic, lai uzlabotu ugunsdrošību, bet, ja pasākumu īstenošanā jāiegulda finanšu līdzekļi, tad lielākoties tie netiek īstenoti.

VUGD atgādina, ka ikvienam dzīvojamo māju īpašniekiem ir jāpūlejas par savu īpašuma ugunsdrošību un, lai pasargātu savu dzīvību un īpašumu nav nepieciešami lieli finansiālie ieguldījumi, bet gan atbildība un zināšanas. Tāpēc VUGD aicina neatlikt rūpes par savu un līdzcilvēku drošību, un savlaicīgi veikt nepieciešamās darbības, lai mājokli padarītu ugunsdrošu!

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta
Prevencijas un sabiedrības informēšanas nodaļas priekšnieces p.i.
Inta Palkaviece

Gaidāmo aptauju un ugunsdrošības konsultāciju norises laikā, VUGD amatpersonas (ugunsdzēsēji glābēji, ugunsdzēsības daļu vai posteņu komandieri un ugunsdrošības inspektori) gan darba dienās, gan arī brīvdienās dosies uz dzīvojamām mājām, lai aptaujātu to īpašniekus (lietotājus)

ILŪKSTES NOVADA PAŠVALDĪBĀ TURPINĀS PROJEKTA “DEINSTITUCIONALIZĀCIJAS PASĀKUMU ĪSTENOŠANA LATGALES REĢIONĀ” IEVIEŠANA

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Projekta ietvaros katrai izvērtētajai personai ir pieejami sociālās rehabilitācijas pakalpojumi, kuru apjoms ir 40 nodarbības

Deinstitutionalizācija ir process, kad institucionālās aprūpes vietā tiek veidoti un piedāvāti daudzveidīgi sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi, lai cilvēks, kas līdz šim dzīvojis sociālās aprūpes iestādē, vai varētu tur nonākt nākotnē, nepaliktu bez vajadzīgā atbalsta un nepieciešamajiem pakalpojumiem. Jāuzsver, ka attiecībā uz personām, kuras atrodas sociālās aprūpes iestādēs, sagatavot dzīvei sabiedrībā paredzēts tikai tās personas, kuras, saskaņā ar novērtēšanas komisijas atzinumiem, būs spējīgas uzsākt patstāvīgu dzīvi ārpus sociālās aprūpes iestādēm.

Mērķa grupas šajā projektā ir:

- pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem, kuras potenciāli var nonākt valsts ilgstošas aprūpes institūcijā un kurām ir noteik-

ta smaga vai ļoti smaga invaliditāte (I vai II invaliditātes grupa);

- pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem, kuras saņem valsts finansētus ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pakalpojumus;
- bērni ar funkcionāliem traucējumiem, kuriem ir noteikta invaliditāte un kuri dzīvo ģimenēs;
- ārpusģimenes aprūpē esoši bērni un jaunieši līdz 17 gadu vecumam (ieskaitot), kuri saņem valsts vai pašvaldības finansētus bērnu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pakalpojumus.

Projekta ietvaros katrai izvērtētajai personai ir pieejami sociālās rehabilitācijas pakalpojumi, kuru apjoms ir 40 nodarbības. Visvairāk pieprasīts un šobrīd izmantots ir fizioterapeita individuālo nodarbību pakalpojums bērniem un viņu likumiskajiem apgādniekiem un fizioterapeita konsultācijas pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem.

Jūnijā diviem mūsu novada bērniem ar funkcionāliem traucējumiem tika nodrošināts atelpas brīža pakalpojums Aleksandrovas internātpamatskolā Dagdas novadā. Šo pakalpojumu var izmantot ģimenes, kuru bērns ir līdz 17 gadus (ieskaitot) vecs un kuram ir piešķirta invaliditāte un saskaņā ar VDEĀVK atzinumu ir nepieciešama īpaša kopšana.

Savukārt Daugavpils Cietokšņa teritorijā no 15.jūlija līdz 26.jūlijam bija pieejams reitterapijas pakalpojums. Reitterapija ir ārstēšanas metode, kurā izmanto speciāli trenētus zirgus. Šo pakalpojumu saņēma 3 mūsu novada bērni ar funkcionāliem traucējumiem. Pakalpojumu nodrošināja Kaplavas pagasta zemnieku saimniecības “Klajumi” reitterapijas asistenti ar 4 sertificētiem zirgiem. Reitterapijas instruktore un zirgu sētas “Klajumi” īpašniece ir Ilze Stabulniece, kura reitterapijā strādā jau kopš 2004. gada.

Reitterapijas seanss ilga 20 minūtes. Bērns sēdēja zirga mugurā, bet dzīvnieks terapeita vadībā lēni soļoja pa manēžu. Pēc reitterapijas tehnoloģijas, minimālais nodarbību cikls ir 10 nodarbības, kuras šajā projektā arī tika nodrošinātas.

Nacionālā rehabilitācijas centra “Vaivari” sertificētā reitterapeite Olga Bērziņa, kas vadīja terapijas nodarbības, šajā specialitātē izglītojusies ārpus Latvijas – Norvēģijā, Vācijā, Somijā, Krievijā, Gruzijā. Viņa sarunā uzsvēra: “Konkrēts zirgs būs piemērots konkrētam pacientam, kuram citu zirgu pat tuvumā nedrīkst vest, jo tā kustības varētu būt pārāk plašas un straujas, līdz ar to nodarot drīzāk ļaunu, nekā labu”.

Ilūkstes novada pašvaldības Sociālā dienesta vadītāja
Ingūna Svarāne

APSTIPRINĀTS SAM 9.3.1.1. PROJEKTS NR.9.3.1.1/18/I/003 “PAKALPOJUMU INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBA DEINSTITUCIONALIZĀCIJAS PLĀNA ĪSTENOŠANAI ILŪKSTES NOVADĀ”

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Ilūkstes novada pašvaldība 9.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Attīstīt pakalpojumu infrastruktūru bērnu aprūpei ģimeniskā vidē un personu ar invaliditāti neatkarīgai dzīvei un integrācijai sabiedrībā” 9.3.1.1. pasākuma “Pakalpojumu infrastruktūras attīstība deinstitutionalizācijas plānu īstenošanai” - 2.kārtas ietvaros īsteno projektu **Nr.9.3.1.1/18/I/003 “Pakalpojumu infrastruktūras attīstība deinstitutionalizācijas plāna īstenošanai Ilūkstes novadā”**.

Projekta ietvaros paredzēta telpu renovācija un iekārtošana atbilstoši

AIZVADĪTS ILŪKSTES NOVADA SENIORU SAIETS „DRAUGU PULKĀ”

4.jūlijs Bebreņē pulcināja turpat divsimt senioru, kas dziedāja un dejuja, klausījās un skatījās, pārdeva un pirka, vienkārši izbaudīja desmitgadu jubilejas svētku atmosfēru tradicionālajā Ilūkstes novada senioru saietā. Saule mījās ar lietu un vēju, bet senioru gadu rūdījums uzvarēja – svētki izdevās.

Jubilejas svētkos pie mums ciemojās Jelgavas novada senioru pašdarbības kolektīvi: vokālais ansamblis „Varavīksne” no Elejas, folkloras kopa „Liepāre” no Jaunsvirlaukas, dāmu deju kopa „Saulesvece” no Platones un deju kolektīvs „Vecie vilki” no Vilces, kā arī jelgavnieku atbalsta grupa.

normatīvo aktu prasībām. Projekta īstenošanas termiņš līdz 2020.gada 31. maijam. Kopējais plānotais finansējums sabiedrībā balstīto sociālo pakalpojumu infrastruktūras sakārtošanai ir EUR 447 060,00 (ERAF finansējums 85% un nacionālais līdzfinansējums 15%).

Izvērtēto personu individuālo vajadzību un nepieciešamo pakalpojumu klāsts Ilūkstes novada pašvaldībā ir plašāks par šobrīd pieejamo. Visnepieciešamākie sabiedrībā balstītie sociālie pakalpojumi ir grupu dzīvokļa pakalpojumi (26 personām), specializēto darbnīcu pakalpojumi (18 personām). Abiem minētajiem pakalpojumiem nav pieejama infrastruktūra, tā tiks izveidota projekta ietvaros.

Pašvaldībai piederošā ēkā Kastaņu ielā 38A, Ilūkstē, tiks izvietots dienas aprūpes centrs „Fēnikss” un specializētās darbnīcas, kuras veicinās nodarbinātības prasmju apguvi cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem.

Grupu dzīvokļus plānots izvietot dzīvojamā daudzdzīvokļu mājā sešos labiekārtotos dzīvokļos Sēderes pagasta Pašulienes ciematā. Šajos dzīvokļos cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem dzīvos patstāvīgi, vienlaikus saņemot nepieciešamo atbalstu dažādās dzīves situācijās.

Ilūkstes novada pašvaldības Attīstības plānošanas speciāliste
Zanda Lisovska

Koncertu kuplināja Ilūkstes novada senioru kolektīvi: vokālais ansamblis „Sarma” un deju kopas „Eglītes”, „Ozolzīles”, „Rudzupuķes” un „Saulespuķes”.

Svētku dalībniekus sveica Ilūkstes novada domes priekšsēdētājs Stefans Rāzna, Bebreņē pagasta pārvaldes vadītāja Benita Štrausa un novada sociālā dienesta pārstāvis Andris Kuzņecovs. Jelgavas novada senioru biedrības valdes priekšsēdētāja Inta Savicka pateicās par viesmīlību un uzaicināja uz senioru Sporta svētkiem 27.jūlijā Glūdas pagasta Nākotnē.

Paldies visiem, kas palīdzēja radīt svētku noskaņojumu, lai seniori var satikties, radoši atpūsties, tuvāk iepazīt draugus un viņu tradīcijas. Uz tikšanās nākošgad pie Ilūkstes senioriem!

Ilūkstes novada pensionāru biedrības valde

TŪRISMA UN ATPŪTAS IESPĒJAS ILŪKSTES NOVADĀ

Vēsturiskās Sēlijas Ilūkstes novads ir dabas vērtību un cilvēku veidoto stāstu un atpūtas iespēju bagāts. Tūrisma un atpūtas iespējas tiek piedāvātas gan pašvaldības iestādēs, gan biedrību un uzņēmēju apsaimniekotajās vietās.

Augšezemes burvību un mieru slēpj sevī viena no dziļākajām Austrumlatvijas gravām, kurā atrodas dabas liegums "Pilskalnes Siguldiņa". Dabas liegums atrodas Ilūkstes novada Pilskalnes pagastā, 2 km attālumā no Ilūkstes pilsētas. Pilskalnes Siguldiņas dabas vērtības ir atrodamas krāšņā ledāja kušanas ūdeņu izgrauztā Dubupītes ielejā ar izciliem nogāžu un gravu mežiem. Lieguma teritorijā ietilpst arī 3 ezeri: Dubezers, Tartaka ezers un Pastarītis, caur kuriem tek Dubupīte. Lieguma izziņāšanai ir izveidotas vairākas takas: Dendroloģiskais un ģeogrāfiskais maršruts - garums 3,8 km. Taka veido noslēgtu apli. Te var iepazīties ar 28 dendroloģiska, 10 ģeoloģiska un kultūrvēsturiska rakstura objektiem. Apskatei nepieciešamais laiks ir 2-3 stundas. Apmeklētāju skatam paveras vareni dižkoki, zaru tiltu izveidojuši ozoli, dažādu koku sugu saaugumi. Sprīdīša taka bērniem - garums 1,6 km. Sākas pie mazas ūdenskrātuves. Te izvietotas A. Brigaderes pasakas "Sprīdītis" varoņu koka skulptūras.

"Vēstures liecinieki" - garums 0,6 km. Tas ir dendroloģiskā maršruta turpinājums, kas stiepjas gar neskartu mūžamežu posmu. Taka vēsta par 1. Pasaules kara atstāto mantojumu, Vācijas armijas aizsargbūvēm - blindāžām. Purva taka - garums ir ap 6 km, kur ir 600 m gara koka laipa pāri nelielam dzērveņu purviņam. Aizraujoša iespēja iepazīties ar purva augu valsti un kukaiņēdāju augu - raseni.

Dievnamu gars un leģendām apvītē ezeri veido Subates pilsētas atmosfēru, kas ir sastopama koka arhitektūrā, bruģa ceļā, ezeru ūdeņos un savijās ar vēstures notikumiem un tradīcijām. Pierobežas pilsēta Subate atrodas uz viena no senākajiem Sēlijas tirgus ceļiem - pirmo reizi vēstures avotos Subates vārds minēts 1570. gadā. Subate veido savu pilsētu divu ezeru krastos - Lielais Subates ezers un Mazais Subates ezers. Imants Ziedonis dēvēja Subati par vienu no skaistākajām Latvijas vietām. Interesentu grupai Subatē tiek piedāvātas vairākas pilsētas apskates ekskursijas: ekskursijas kājām gājienā "Subate laiku lokos" un "Sēlijas sala", ekskursija ar laivām "Subates ūdens ceļš". Kā arī Subates pilsētas ezeru daļumu var apskatīt izmantojot ūdenstūrisma inventāru - vienvietīgie un divvietīgie ūdens velosipēdi, kanoe un airu laivas un sarīkot pikniku ezera krastā, kūpinot zivi kūpinātāvā.

Bebrenes pagasta muižu un dabas vērtību bagātība un dažādība vijās ar pagātni un tagadni. Bebrene muižas ansamblis ir viens no nedaudzajiem Sēlijā, kurā pilnībā ir saglabājušies visi 19. gs. Bebrene muižas apbūves elementi. Muižas parka takas apmeklētāju aizved pie Bebrene dzirnavām, kur mūsdienās atrodas Bebrene amatniecības un vēstures centrs.

Bebrenes un Dvietes pagasta teritorijā atrodas dabas parks "Dvietes paliene" - viens no lielākajiem un labāk saglabātajiem dabisko upju palieņu paraugiem, kuru pavasaros ir iecienījuši mīgrējošie putni kā atpūtas vietu. Putnu salā ir izveidots Dvietes senlejas informācijas centrs "Gulbji", kur ikviens var izjust un iepazīt seno sēļu sētu - klēti un visas ar to saistītas senās ieražas - graudu apstrādes process, mantu glabāšanas nozīme, meitu tradīcijas klēti, zvejas rīkus un zvejas paražas, kā arī sniegt iespēju nakšņot sēļu sētā.

Dvietes pagasta Paula Sukatnieka mājas "Apsītes" aicina iepazīt selekcionāra sniegumu vīnogu un daudzu augu pasaulē. Dārznieka mājās var iepazīties ar viņa neskaitāmām kolekcijām, talantiem un aplūkot dārzu.

Ilūkstes novada Kultūras un tūrisma aģentūras direktore
Viktorija Kozlovskā

DVIETĒ RAŽO MĀJAS SALDĒJUMU

Piemājas saimniecība "Ozolāji" piedāvās Dvietes īsto lauku saldējumu. Saldējuma gatavošanai sastāvdaļas tiek iegūtas no pašmāju saimniecības gotiņu piena, kuras ganās Dvietes palienu bioloģisko zālāju ganībās. Īpašais piedāvājums ir "Dvietes vīnodziņa" bieziņa saldējums ar rozīnēm un vīnogu sulu. Vīnogu saldējuma stāsts aizsācies, lai turpinātu pavēstīt par Latvijas vīnogu tēva un selekcionāra Paula Sukatnieka devumu Latvijas vīnogu selekcijā, kura dzimtās mājas ir Dvietes „Apsītes”.

Informācijas avots
Sociālo tīklu www.facebook.com lapa "Latvijas garša"

Interesentu grupai Subatē tiek piedāvātas vairākas pilsētas apskates ekskursijas: ekskursijas kājām gājienā "Subate laiku lokos" un "Sēlijas sala", ekskursija ar laivām "Subates ūdens ceļš" (foto: Gunta Okmane)

Bebrenes muižas ansamblis ir viens no nedaudzajiem Sēlijā, kurā pilnībā ir saglabājušies visi 19. gs. Bebrene muižas apbūves elementi (foto: mājaslapa www.manabebrene.lv)

Putnu salā ir izveidots Dvietes senlejas informācijas centrs "Gulbji", kur ikviens var izjust un iepazīt seno sēļu sētu - klēti un visas ar to saistītas senās ieražas - graudu apstrādes process, mantu glabāšanas nozīme, meitu tradīcijas klēti, zvejas rīkus un zvejas paražas, kā arī sniegt iespēju nakšņot sēļu sētā (foto: mājaslapa www.manabebrene.lv)

TOP FILMA PAR SĒLIJU

Žurnālists un kinorežisors Sandijs Semjonovs kopā ar savu radošo komandu veido daudzsēriju filmu par Sēliju.

Jūlija vidū filmas veidotāju devās ceļojumā, lai iepazītu Sēliju. Sociālajos tīklos, publicējot fotogrāfijas, filmas veidotāji pauž pārsteigumu un prieku par redzēto. Piedāvājam nelielu ieskatu viņu publicētajos viedokļos un fotogrāfijās, savukārt darbu pie filmas komanda plāno pabeigt līdz gada beigām.

Esam starta azartā! Sākums jaunam projektam un pirmā filmēšanas diena! "Nezināmā Sēlija"

Dienas garas, ceļi slikti, cilvēki stipri un azartiski. Ne tikai nezināma, daudzu neatklāta Latvijas daļa - Sēlija! Trešā filmēšanas diena, "Nezināmā Sēlija"

Turpinām mūsu iesākto ceļu - neatkarotomas dabas gleznas, melnais māls, brokoļi, arbūzi un derības par cirvja mešanu. Piedzīvojumi turpinās...

PIRMO REIZI NOVADA ZEMNIEKI UN UZNĒMĒJI PULCĒJĀS „SPORTA SVĒTKOS”

Šovasar pirmo reizi tika organizēti Ilūkstes novada zemnieku un uzņēmēju „Sporta svētki”.

12. jūlijā Dvietes parkā azartiski un aizraujoši tika aizvadītas sacensības individuālās un komandu sporta disciplīnās. Zemnieki un uzņēmēju sporta spēlēs piedalījās 7 komandas – “Klimāņi”, “Šēderes veči”, “Dvīts”, “Latrostrans”, “Tālava”, “Bebruķi” un “Vizdemnieki”, gūstot sekojošus panākumus attiecīgajās disciplīnās:

Stafete	1. vieta	2. vieta	3. vieta
Nēšu kross	Šēderes veči	Tālava	Latrostrans
Fermera stafete	Latrostrans	Klimāņi	Bebruķi
Alus sols	Latrostrans	Bebruķi	Klimāņi
Saimnieces vizināšana	Klimāņi	Tālava	Bebruķi
Lidojošā omlete	Tālava	Bebruķi	Latrostrans
Rāceņa vilkšana	Latrostrans	Šēderes veči	Klimāņi
Roku cīņas laukos (kungji)	Armands Bitners	Agris Plinte	Andrejs Medņikovs un Rūdolfs Vāsunis
Roku cīņas laukos (dāmas)	Gunita Strode	Vija Plinte	

Paldies visiem par aktīvo dalību! Ceram, ka novadā ir dzimusi jauna tradīcija un nākamgad pasākums pulcēs vēl lielāku dalībnieku skaitu.

Ilūkstes novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste
Madara Pavlovska

Sporta svētkos valdīja īsts sacensības gars!

Skatītāju visskaļāk atbalstītā disciplīna bija virves vilkšana. Te emocijas sīta augstu vilni!

„SĒĻU KLUBA AVĪZES” RADOŠAIS IZBRAUKUMA SEMINĀRS DVIETĒ

12. jūlija rītā pulcējāties pie Viesītes Kultūras pils, lai dotos braucienā pāri četriem Sēlijas novadiem uz Dvieti. Brauciena uzdevums: būt trīs nozīmīgās Ilūkstes novada vietās – novada centrā Ilūkstē, Dvietes „Apsītēs” un turpat esošajā Dvietes muižas centrā, kā arī Vecā Stendera muzejā Lašu muižā un Eglainē.

„Apsītēs” dzīvojis un strādājis Latvijā pirmais vīnogu selekcionārs Pauls Sukatnieks (1914–1989). Tā kā šogad Paulam Sukatniekam atzīmējam 105 gadu atceri, bet Vecajam Stenderam – 305, mūsu biedrības izdevumā „Sēļu Kluba Avīze” 2020. gadā stāstīsim par abiem šī gada jubilāriem, ciemošanos viņu piemiņas vietās un, protams, par mūsu semināru Dvietē. Šis brauciens sasaucas ar „Sēļu kluba” nākamo semināru Sunākstes mācītājmuižā 17. augustā. Šī brīnumainā vieta pelnījusi, ka tai dod Vecā Stendera dārgumu salas nosaukumu. Abu semināru un šīs jaunās salas radīšanas ideja tapusi no lielā starpnovadu Sēlijas salu projekta, kurā mēs gan neesam, bet ar prieku atbalstām domu par mazāk pazīstamu Sēlijas vietu popularizēšanu, daudzinot to nozīmību, vērtību un skaistumu, stāstot par uzņēmīgiem un radošiem cilvēkiem, kas tur darbojas.

Ceļā uz Dvieti nevar pabraukt garām Ilūkstei, kas kopā satur apkārt izvietojušos pagastus, ievieš dzīvīgumu un uzdod toni šai sēliskajai Latvijas pusei, ar savu kultūrvēsturisko mantojumu darot to piederīgu gan Sēlijai. To spilgti raksturo pats Ilūkstes centrs, kas mūs sagaida ar jaunās strūklakas šļakstiem, plīvojošām lentām vēsturiska ozola zarā un baltiem dievnamiem visapkārt. Triju konfesiju baznīcas pašā centrā pilnībā raksturo šīs puses tagadni un pagātņi, padarot pilsētu arī par apkārtnes garīgo centru. Bērnu un jauniešu centra direktore Vanda Rimša ar aizrautību stāsta mums par savu pilsētu un izrāda visas trīs baznīcas, ievērojot klosteri, kur mēs gan patraucējam svētbrīdi, bet iegūstam plašāku ieskatu mums svešajā pasaulē. Apmeklējam viņas pārziņā esošo Bērnu un jauniešu centru, kur Vanda ar lepnumu rāda Latvijas simtgadei veltīto balto cimdu izstādi Sēļu istabā. Tā ir Ilūkstes apkārtnes seno lietu krātuve, kas mērķtieciīgi tiek veidota un vadīta, lai lepotos ar savu vēsturi un cilvēkiem, kas te dzīvo, strādā un rada materiālas vērtības, neiedomājamas bez garīgā piepildījuma, ko te sajūt ik uz soļa. Šis gaišums mūs pavada, tālāk dodoties garām balto torņu dievnamiem zem zilajām balto mākoņu debesīm, atstājot baltas pilsētas iespaidu.

Dvietes centrā apbraucam goda apli ap Dvietes muižas parku un dīķiem, nonākam baltas muižas ēkas pagalmā, kur mūs gaida šī nama un Paula Sukatnieka māju saimniece Vanda Gronska. Te kādreiz darbojās Dvietes pamatskola (1943–1972), bet ēka ir ieguvusi otro dzīvi, pārtopot par interesantu tūrisma objektu un biedrības „Dvietes vīnogas” centru.

Slavenā selekcionāra mājas ir tikai piecu minūšu brauciena attālumā. Semināra vieta „Apsītēs” mūs sagaida ar sagatavotu ēnainu laukumu aiz mājas un molbertiem darbam. „Sēļu kluba” pasākumi nu jau tradicionāli sākas ar Sēlijas karoga uzvilkšanu mastā. Arī šis seminārs. Pēc šīs mājas–muzeja vadītājas Vandas Gronskas stāstījuma par Paulu Sukatnieku, atjaunoto māju, vīnogu dārzu un plašajiem stādījumiem cienājamies ar saimnieces pagatavoto vīnogu lapu tēju. Spēkam līdzīgi ņemta rupjmaize un tepat Viesītes novada Elksņu pļavās ievāks medus, ko laipni piedāvājusi Brigita. Kad esam iepazīnušies ar darba materiāliem, piederumiem, Paula Sukatnieka dzejoļu rindām, sākas radošākā semināra daļa – uz lapām top vizuālie dzejoļi un melnbalti vai krāsaini zīmējumi. Šķiet, unikāls gadījums, jo to autori esam mēs – izbraukuma semināra dalībnieki no Viesītes, Saukas, Neretas, Salas, Jēkabpils, Jaunjelgavas, Rīgas, Dvietes un pat no Maskavas. Šoreiz mēs iedvesmu smeļamies no Dvietes dabas, skaistās, sakoptās „Apsīšu” māju saimniecības un no īpašas personības Sēlijas vēsturē – no vīnogu selekcionāra, sava darba fanātiķa ar plašu, ievainojumu skartu, bet gaišu dvēseli – Paula Sukatnieka. Turpat radītie darbi, sarindoti uz auklīņas apkārt dārzam, veido radošo darbu izstādi.

SIRDS SILTUMA MIRKĻI SUBATĒ

Jūlija beigās Latvijas Sarkanā Krusta Daugavpils–Ilūkstes novadu komitejas projekta „Protam, varam, darām” īstenošanas komanda no Bērenes devās uz Subati, lai iepriecinātu Romas katoļu draudzes sociālās aprūpes centra „Miera Nams” ļaudis ar ēdienu noformēšanu un papīra aplikāciju veidošanu. Biedrības „Sēlene” dalībnieces kopā ar aprūpes centra iemītniekiem noformēja sviestmaizes, izmantojot dārzeņus, ogas un augļus, bet kopas „Māra” rokdarbnieces palīdzēja radīt jautras aplikāciju gleznas.

Draudzīgā Subates „Miera Nama” saime aktīvi iesaistījās radošo darbnīcu norisē, un smaidošās sejas kopīgajā fotogrāfijā liecināja par izdevušos pasākumu. Paldies LSK brīvprātīgajiem par atsaucību un subatiešiem – par sadarbību un sirsnīgo uzņemšanu!

LSK brīvprātīgā, projekta vadītāja
Lorija Kaminska

Neretietes Maijas lasītu Sukatnieka dzejas rindu pavadībā aplūkojam izveidoto izstādi. Pašiem prieks un gandarījums, cerot, ka darbi būs interesanti arī jubilāra dzimtajā pusē un aizceļos uz citām vietām Sēlijā.

Semināra dalībnieki nebeidz uzteikt Dvietes pagastu un „Apsīšu” saimniecei Vandai Gronskai par izveidoto, sakopto un uzturēto Paula Sukatnieka piemiņas vietu. Sēlijas karogs no masta ieņem vietu autobusā, un, atvairējies no „Apsītēm”, dodamies uz citas lielas, vēl lielākas personības piemiņas vietu – Vecā Stendera Lašiem. Tā kā tikko izveidota Vecā Stendera klase Eglaines pamatskolā, braucam apskatīt to, lai zinātu ieteikt savām skolām ceļojumu uz Vecā Stendera laika pasauli. Bagātīgs šķiet Olgas Spūles (1921–2007) un citu vietējo skolotāju izlolots un radīts Vecā Stendera muzejs bijušās Lašu mācītājmuižas klētī, ko mums laipni izrādīja V. Bacāna kungs. „Šai Lašu mācītājmuižā tad arī 1714. gada 27. augustā piedzima vīrs, kurš savas dzimtas vārdu padarīja pazīstamu ārpus savas dzimtenes, slavenu Vidzemes un Kurzemes robežās un nemirstīgu tik ilgi, kamēr pastāvēs latviešu valoda,” rakstījis Vecā Stendera biogrāfs F. A. Čarnevskis.

Vecā Stendera mūža iesākas Lašos, bet noslēdzas Sunākstē, mūsdienās ar to saprotot arī Sunākstes baznīcu un bijušo mācītājmuižu Viesītes pagastā, kur atrodas Stenderu dzimtas kapukalns. „Sēļu Kluba Avīzes” nākamais izbraukuma seminārs notiks tur 17. augustā, jo šogad Vecajam Stenderam atzīmējam 305. gadskārtu, bet viņa dēlam Aleksandram Johanam (1744–1819) – 275 gadus.

Dvietes radošā izbraukuma semināra mērķis ir sasniegts, – esam ieguvuši jaunu materiālu mūsu „Sēļu Kluba Avīzei” un jaukus darbus – vizuālo dzejoļu un zīmējumu lapas, veltītas Paula Sukatnieka 105 gadu atcerei, kas pārtaps ceļojošā izstādē.

„Gan sapratīs mani nākotnes ļaudis,

Tik jāatstāj tiem

Manas idejas, sapņi,” rakstīja Pauls Sukatnieks, un tā tas ir noticis.

Sīkāku informāciju par „Sēļu kluba” darbību un pasākumiem var atrast mūsu mājaslapā www.seluklubs.lv. Sekojiet arī facebook ziņām. „Sēļu klubs” izsaka pateicību Paula Sukatnieka mājas–muzeja vadītājai Vandai Gronskai, Ilūkstes Bērnu un jauniešu centra direktorei Vandai Rimšai un V. Bacāna kungam Vecā Stendera muzejā, kā arī visiem, kas mūs sagaidīja un palīdzēja brauciena laikā. Paldies visiem radošā izbraukuma semināra dalībniekiem par atsaucību, sirsnīgo attieksmi un kopā pavadīto dienu!

Nākamā tikšanās 17. augustā Vecajam Stenderam veltītajā Sunākstes seminārā. Aicinām pievienoties!

Sēļu kluba valdes priekšsēdētāja
Ilma Svilāne

Draudzīgā Subates „Miera Nama” saime aktīvi iesaistījās radošo darbnīcu norisē

NOTIKA ILŪKSTES NOVADA FLORBOLA SACENSĪBAS

29.jūlijā Ilūkstes pilsētas stadionā pirmo reizi notika Ilūkstes novada florbola sacensības.

Sacensībās piedalījās trīs komandas - "Sēlija", "Daugavpils Panthers" un "DFK". Spēles notika pa apla sistēmu, katrai komandai vajadzēja nospēlēt divas spēles. Sacensību uzvarētāji:

- 1.vieta - "Sēlija" (Ilūkste)
- 2.vieta - "Daugavpils Panthers"
- 3.vieta - "DFK"

Sacensību uzvarētāji tika apbalvoti ar speciālām balvām.

Paldies visiem, kas piedalījās Ilūkstes novada florbola sacensībās. Ceram, ka nākošajā gadā būs vairāk sacensību dalībnieku un arī florbols kļūs populārs mūsu novadā. Pateicamies Ilūkstes novada pašvaldībai un Ilūkstes novada Sporta skolai par sacensību organizēšanu!

Ilūkstes novada Sporta skolas sporta metodīķis
Vladimirs Žigajevs

Paldies visiem, kas piedalījās Ilūkstes novada florbola sacensībās. Ceram, ka nākošajā gadā būs vairāk sacensību dalībnieku un arī florbols kļūs populārs mūsu novadā

Pirmajā sacensību dienā Santim Setkovskim zelta medaļa 1500 m skrējienā - 4:11,36 (personīgais rekords)

ILŪKSTES NOVADA SPORTA SKOLAS AUDZĒKNE STARTĒ SACENSĪBĀS ITĀLIJĀ

Florencē (Itālijā) 15.-16.jūnijā notika Itālijas vieglatlētikas klubu čempionāts virslīgā. Par Itālijas klubu „San Marcellino” startēja Anna Marija Petrakova no Ilūkstes novada Sporta skolas. 3000 m kavēkļu skrējienā Annai Marijai 10. vieta ar rezultātu 12 min. 5,38 sek.

SUBATĒ AIZRITĒJIS PLUDMALES VOLEJBOLA XVI TURNĪRS

6. jūlijā Subates Ezermalas parkā norisinājās XVI Subates pludmales volejbola turnīrs. Sacensībās piedalījās astoņas komandas no Subates, Rēzeknes, Rogovkas, Ilūkstes un Jēkabpils.

Lietus šaltis tieši turnīra dienā bija pierimušas, vējš gan nē. Arī ezera ūdeņi sportistus nevilināja, jo karstuma nebija.

Patīkama spēle. Spēles gaitu krietni atviegloja šogad uzstādītie bumbas ķeršanas tīkli laukumā galos. Subates komandu dalībnieki bija sarūpējuši saulesargus un uzmeistarējuši divāņņus spēlētāju labsajūtai, kā arī piedalījās aizsargtīkla uzstādīšanā. Bērniem bija iespēja baudīt batuta un piepūšamo atrakciju priekus, visi varēja piedalīties dažādās netradicionālās sacensībās, ka arī baudīt Salceviču ģimenes uzņēmuma gardumus.

Spēles sekretariāts - Kitija Osīte, Sintija Osīte, Aiva un Aija Miltinānes - precīzi veica rezultātu uzskaiti un noskaidroja uzvarētājus: 3. vieta tika komandai „Dörzeņi” no Rogovkas (Gaitis Bobrovs, Sandris Turlajs), 2. vieta - komandai „Dzimentene” no Subates (Rūdolfs Semjonovs, Dāvis Krievāns), bet godpilnā 1. vieta - komandai „40+” no Rēzeknes (Vlads Smirnovs, Artis Zvīdri). Balvas komandām pasniedza subatietis, Latvijas volejbola izlases komandas kapteinis Toms Švāns. Visas komandas saņēma balvas no „Texaco”

ILŪKSTES NOVADA VIEGLATLĒTIEM 5 MEDAĻAS LATVIJAS ČEMPIONĀTĀ

Latvijas čempionātā vieglatlētikā (U-20 grupā), kas norisinājās 21.-22. jūnijā Jēkabpilī Ilūkstes novada Sporta skolas (INSS) audzēkņi izcīnīja 5 medaļas.

Pirmajā sacensību dienā Santim Setkovskim zelta medaļa 1500 m skrējienā - 4:11,36 (personīgais rekords), bet Annai Marijai Petrakovai sudraba medaļa 1500 m skrējienā - 5 min. 00,92 sek. (labākais rezultāts sezonā). Renāram Leiskinam - 6. vieta 5000 m skrējienā, Aināram Azarevičam - 6. vieta 400 m skrējienā un Vilmāram Settarovam - 8. vieta trīssoļlēkšanā.

Sacensību otrajā dienā Aināram Azarevičam bronzas medaļa 400 m barjerskrējienā - 57,79 sek. (personīgais rekords, iepriekš - 59,43 sek.). Vēl 2 zelta medaļas INSS audzēkņi izcīnīja 3000 m kavēkļu skrējienā: Santis Setkovskis ar personīgo rekordu 10 min. 05,90 sek. un Anna Marija Petrakova ar rezultātu 11 min. 56,62 sek. (sezonas labākais rezultāts Latvijā). 13. jūlijā Santis un Anna Marija piedalījās Baltijas vieglatlētikas čempionātā Igaunijas pilsētā Viru.

Apsveicam sportistus ar labiem panākumiem un vēlām veiksmīgus startus arī turpmāk!

Ilūkstes novada Sporta skola

„San Marcellino” 14 komandu konkurencē ar 131 punktu izcīnīja 8. vietu finālā un saglabāja vietu virslīgas sacensībās nākamajā sezonā. Pavisam 2019. gadā Itālijas klubu čempionātā notika sacensības 4 līgās pa 12-14 komandām.

Apsveicam Annu Mariju ar labiem sasniegumiem!

Ilūkstes novada Sporta skola

Balvas komandām pasniedza subatietis, Latvijas volejbola izlases komandas kapteinis Toms Švāns (foto no labās)

pārstāvja Andra Sliča. Tika noteikts arī turnīra „karaļa” titula ieguvējs. To kopā ar sponsora Eduarda Smirnova sarūpēto balvu ieguva subatietis Rūdolfs Semjonovs.

Paldies visiem, kuri darbojās turnīra sagatavošanā un norisē!

Subates kultūras nama vadītāja
Gunta Okmane

TĒLNIECI ANELI BALULI PIEMINOT

Anele Balule
(foto no Amālijas Ozoliņas arhīva)

Jūnija sākumā Gārsenes pili pulcējāmieši pasākumā, lai 110 gadu jubilejā godinātu divas vietējās mākslinieces – gleznotāju Irmu Viksni un tēlnieci Aneli Baluli – kaimiņienes, kuras šķīra Bērzupīte starp Gārsenes un Prodes pagastiem.

Anele Balule (Baļušs) dzimusi 1907.gada 2.jūnijā (nevis 1909.gadā, kā ir uz viņas kapa plāksnītes un Subates katoļu baznīcas vēsturē, ko pēc pasākuma noskaidroju dzimtsarakstu arhīvā). Vēl ģimenē bija divi brāļi un divas māsas. Viņa piedzima kurlmēma, taču bija apveltīta ar talantu un lielām darba spējām. Anele radīja brīnišķīgus darbus – ģipša atlējumus, statujas, statuētes un citus darbus no koka un metāla, kas ir redzami Sventes, Bebreņes, Aknīstes, Subates, Rubeņu un citās apkārtnes baznīcās Latvijā un Lietuvā.

Subates katoļu baznīcā lielā altāra antipedijā ir viņas kokgriezumā veidots attēlojums „Svētais vakarēdiens” pēc Leonardo da Vinči gleznas, bet uz abiem sānu altāriem novietotas viņas darinātās Dievmātes un Jēzus Kristus statujas.

Rubeņu katoļu baznīcā abos altāra sānos ir mākslinieces veidotie eņģeļu tēli. Jāpiebilst, ka viņas radnieks bija prāvests un tēlnieks Antons Rimovičs (1865-1933), kurš Rubeņu draudzē kalpoja 1931.-1933.g. Varētu būt, ka kādas prasmes Anele guvusi no viņa.

A.Balule piedalījās mūsu un kaimiņu katoļu baznīcu restaurācijā. Subates, Gārsenes, Aknīstes, Vilkupes, Emsiņu un citās apkārtnes kapsētās Latvijā un Lietuvā ir meistas lietie pieminekļi un apmales. Viņa darīja visus lauku vīriešu darbus, prata apkalt zirgu, labot apavus u.c.

A.Balule mirusi pirms 40 gadiem – 1979.gada 31.martā, apbedīta Subates vecajos kapos.

Bijušā kaimiņa Alberta Kreņevska (dz. 1945.g.) atmiņas: „Anei Balulei bija cieša sadarbība ar prāvestu Antonu Rukmani (1896-1976), kurš Subates katoļu draudzē kalpoja 1948.-1963.g., bet nelegāli vēl dažus gadus pēc aresta un viena gada spaidu darbos. Viņa prāvestu ļoti cienīja, uzskatīja par savu garīgo tēvu un vienmēr centās izpildīt katru viņa lūgumu. Tagad Subates katoļu dievnamā redzamās Krusta ceļa 14 stacijas (Kristus ciešanu ceļa attēlojums cilņa tehnikā) arī ir A.Balules pieliktā darba liecinieces. A.Rukmaņa lūgta, viņa restaurēja staciju cilņus, atjaunoja krāsas, salaboja rāmjus, deva krusta ceļam jaunu vizuālo skatu. Man bija tas gods palīdzēt atjaunotās stacijas salikt kravas mašīnā, lai no viņas mājām tās aizvestu uz Subati. Liekas, tas bija 1964. vai 1965.gadā.”

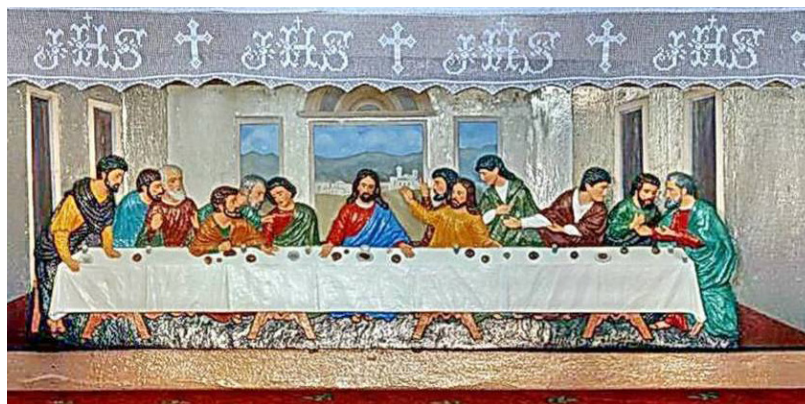
Bijušās kaimiņienes Amālijas Ozoliņas, dzim. Sprindžukas (dz. 1937.g.) atmiņas: „Anele Balule piedzima un mūžu nodzīvoja Prodes pagasta „Vārnās”, netālu no Gārsenes pagasta robežas.

Dievs un daba viņai nebija devuši dzirdēt un runāt, bet apveltījuši ar mākslinieces talantu, asu prātu, izdomu un sievietei neraksturīgu fizisku spēku. Prata un labprāt strādāja visus vīriešu darbus. Sieviešu darbi bija sveši. Nekad neredzēju adām vai lāpām zeķi, lakatu galvā redzēju tad, kad jau gulēja zārkā. Galvā berete, ziemā ausaine. Satiksmes līdzeklis – velosipēds, vēlāk mopēds. Neparasti strādīga un akurāta.

Vecākais brālis viņu bija iekārtojis kurlmēmo skolā Rēzeknes apriņķī. Tur bija iemācījusies glītā rokrakstā uzrakstīt savu vārdu un uzvārdu, arī vārdu „Subate”. Savā valodā arī mēģināja izrunāt vārdus „Subate” un „māsa”, jo māsa bija viņas uzticības persona lielāko mūža daļu. Skolā neiedzīvojās un kategoriski pieprasīja, lai ved mājās.

Mājas priekšā stāvēja divas ģipsī veidotas statujas – Dievmātes Marijas un Jēzus Kristus. Laika gaitā Dievmātes statuju uzstādīja pie mātes kapa Subates vecajos kapos. Nevaru apgalvot, bet liekas, ka arī otru statuju aizveda un uzstādīja pie tēva kapa. Mūsu mājās bija neliela Dievmātes Marijas statuete. Tā esot bijusi izbrāķēta, jo viņai bija problēmas ar pareizu ķermeņa daļu proporciju noteikšanu. Kā tapa veidojums ģipsī, neredzēju.

Mūsu un Baļušu mājas bija gandrīz blakus. Bērniņā bez īpašas atļaujas drīkstēju ciemoties kaimiņu mājā. Aņēlai (tā viņu sauca gan tuvākā, gan tālākā apkārtnē) mazā klētiņā bija ierīkota darbnīca. Ļoti bieži viesojos klētiņā un vēroju viņas darbošanos. Nekad netiku raidīta prom, ja ievēroju viņas no-

A.Balules kokgriezumā veidots attēlojums „Svētais vakarēdiens” pēc Leonardo da Vinči gleznas lielā altāra antipedijā Subates katoļu baznīcā (foto no mājaslapas www.foto.eks.lv)

teikumus. Nedrīkstēju pieskarties nevienam priekšmetam un instrumentam. Atļāva stāvēt pavisam tuvu klāt un vērot darbošanos, ja stāvēju gandrīz vai nekustīgi. Apbrīnoju viņas pacietību, kā varēja izturēt manu klātbūtni.

Bērniņā man piederēja kokā grebta lelle. Vecāki teica, ka rokas un kājas ķermenim bija piestiprinātas ar viņai vien zināmu paņēmieni ar aukliņu. Vēlāk pēc daudziem gadiem manām meitām piederēja koka šupulzirdziņš. Sirms kumeliņš ar tumšākiem lāsumiņiem, linu asti un krēpēm. Vēl nesen mana meita atcerējās to un nožēloja, ka nemācējām saglabāt nākamajām paaudzēm.

Pēdējā kara ziemā Ziemassvētkos kaimiņus pārsteidza čigāni ar Aņēlas darinātajām maskām. Bija āzis, kurš parādīja mēli, un stārķis, kurš klabināja, kad tos paraustīja aiz aukliņas. Īpaši nepievilcīga bija vīrieša maska – ar gariem zobiem un briesmīgu sejas izteiksmi, mazliet pievilcīgāka – sievietes maska. Tā vēl saglabājusies manas ģimenes īpašumā un būs dāvinājums Gārsenes muzejam.

Stikla pudelēs no sīkām detaļām viņa iemontēja nelielas statuētes, arī krustā sistā Pestītāja tēlu. Varbūt kādās mājās kāda ir saglabājusies? Atceros Jēzus kapa maketu – leja akmeņi, krusts, pie krusta pieslietas mazas kāpnītes, viss precīzi savienots un stabili turējās kopā. Kā šo mākslas darbu darināja, nevienam nerādīja.

Padomju laikā varas pārstāvji Aņēlai pasūtīja divus kokā grebtus ģerboņus. Labi atceros Latvijas PSR ģerboni, iespējams, ka otrs bija PSRS ģerbonis.

Viņa veica arī restaurācijas darbus gan tuvākas, gan tālākas apkārtnes baznīcās Latvijā un Lietuvā, arī Lukštu baznīcā.

Aņēlas tēvs Antons bija azartisks kāršu spēlmanis. Svētdienu pēcpusdienās viņu mājās pulcējās kāršu spēlmaņi no tuvākās apkārtnes. Kāršu spēlē vienmēr piedalījās arī Aņēla. Vēlāk spēlējusi arī dambreti.

Viņai patika citus izjokot. Ja tas izdevās, tad sirsnīgi smējās. Bija izgatavojusi divas nelielas kastītes. Ja vienas vāciņu stingrāk parāva, izlēca čūskas galva, kurai mēles galā bija maza nagliņa, ja priekšā trāpījās pirksts, tad „dzēliens” bija neizbēgams. Otrajā bija glīti sarindoti papirosi, ko viņa piedāvāja. Kā kāds ņēma papirosu, tā no kastītes, kustinot rociņas, izlēca velniņš ar sarkanu galvu.

Darīja tādus praktiskus darbus, kādi nebija ierasti pat vīriešiem, varēja apkalt zirgu, nogriezt vīriešiem matus, taisīja bisēm laides. Cilvēki no tuvākas un tālākas apkārtnes nesa labot gumijas apavus un velosipēdu kameras. Pēckara gados leja betona kapu apmales un pieminekļus. Vēl šobrīd daudzi labi saglabājušies Gārsenes un apkārtnes kapos.”

Aneles māsa Sofijas dēla Jāņa Vindžanova (dz.1952.g.) atmiņas: „Mūsu ģimene dzīvoja kopā ar mammas māsu Aneli vectēva celtajā mājā „Vārnās”. Viņa ļāva skatīties, kad izgatavoja no koka vai ģipša statujas un citus darbus baznīcām, arī visādus ķipķežīņus – zirgus, kazas, mērķaķīšus u.c. Vairāk to darīja virtuvē vai savā istabā. Atceros, kad biju vēl neliels puīselis, tas varēja būt ap 1960-to gadu, ka Anei istabas garumā bija dēlis, kurā viņa visu ziemu greba 12 apustuļu tēlus. Mācītāji bieži brauca pie viņas, pasūtīja darbus. Kolhoza laikā Anele kopā ar manu mammu gāja vākt sienu, siet rudzus, raut bietes. Viņai bija vīrieša spēks, darīja visus darbus uz lauka, mežā, kūti, kāva cūkas, taisīja un laboja darba rīkus, lika koka grābekļiem zarus utt. Savā mūžā izgatavojusi ļoti daudz kapu pieminekļu un apmaļu. Tos taisīja tikai siltajā laikā. Kad biju lielāks un atnācu mājās pēc armijas, palīdzēju liet kapu virsas. Viņai visapkārt bija draugi, sapratās ar žestiem. Atceros, ka brīvos brīžos ar viņu spēlēju kārtis vai dambreti. Anele bija laba zīmētāja, ar vienu zīmuļu vilcienu varēja uzzīmēt vīrieša profilu vai kādu dzīvnieku, patika zīmēt karikatūras. Man no viņas par piemiņu palikušas fotogrāfijas un daži darba rīki.”

Anele Balule ir pelnījusi, lai viņas vārds un darbi tiktu saglabāti nākamajām paaudzēm, lai viņa kalpotu par piemēru kā cilvēks, kurš, būdams nedzirdīgs, var attīstīt citas maņas un radīt lielas un paliekošas vērtības.

Novadpētniece Edīte Pulere

SAUDZĒ SAVU EZERU!

Jau trešo gadu Latvijā līdz ar pārējām piecām biotopu grupām tiek vērtēti arī Latvijas saldūdeņi. Triju sezonu ietvaros plānots apsekot 2 000 Latvijas ezerus un upes ar kopgarumu 40 000 kilometri. Līdz šim apsekoto ezeru, upju dati liecina, ka izcila vai laba kvalitāte ir tikai pusei Latvijas ezeru un nedaudz vairāk kā trešdaļai upju posmu. Ikdienā saldūdeņi veic daudzas funkcijas, kas cilvēka acij paliek apslēptas, piemēram, tas ir dzīvības un pašattīrīšanās nodrošinātājs, daudzveidīga dzīvotne un migrācijas koridors, plūdu un palu regulētājs, klimata veidotājs utt. Tie var veikt visu augstākminēto iekams paši ir tīri. Diemžēl cilvēka darbībai ir ļoti liela nozīme saldūdeņu kvalitātes izmaiņu procesā.

Par labu saldūdens kvalitāti liecina ne vien ūdens dzidrība, bet arī tajos augošie retie un īpašie augi, kuri izzūd līdz ar kvalitātes pazemināšanos. Tā kā trešdaļa Latvijas upju ir regulētas un pārveidotas par grāvjiem, tās ir zaudējušas ne tikai savu ainavisko, bet arī bioloģisko vērtību. Šādas upes veic tikai ātrāku ūdeņu novadīšanu, bet dabiskai upei raksturīgo vērtību tām vairs nav. Upēs uz izmiršanas robežas ir ziemeļu upespērlene, tīru ūdeņu indikators, kas reiz bija plaši sastopama Vidzemes ūdeņos. Savukārt par ezeriem jāsaprot, ka Latvijas "zelta fonds" ir lobēliju – ezereņu ezeri (1% no visiem ezeriem). Tajos ar baltiem ziediem vasaras mēnešos uzzied Dortmaņa lobēlija, kas ir īpaši tīru ūdeņu indikatorsuga. Tā sastopama vairs 25 Latvijas ezeros, lai gan pirms 100 gadiem šādu ezeru skaits bija divtik lielāks. Ja šiem augiem nepatīk piesārņojuma radītās izmaiņas, cik ilgi tās patīks cilvēkam?

Ikvienu biotopu ietekmē cilvēka darbība, bet jo īpaši jūtīgi ir saldūdeņi. Jo viss, kas notiek uz sauszemes, ezera vai upes sateces baseinā, tas nonāk tuvumā esošajā ūdenī un maina tā kvalitāti. Turklāt ietekme ir atkarīga no saimnieciskās darbības veida un intensitātes. Vislielākais drauds saldūdeņu kvalitātei ir 1) augstais centralizētajai kanalizācijai nepieslēgto māsaimniecību skaits, 2) neattīrītie notekūdeņi, 3) notece no lauksaimniecības zemēm. Tāpat tos ietekmē arī līdzās esoša intensīva mežizstrāde, mazdārziņi, sausās tualetes, komposta kaudzes ūdeņu aizsargjoslās, kā arī atpūtnieki. Ar atpūtniekiem saldūdeņos nonāk liels daudzums ķīmisko savienojumu: no rīta iepūstās smaržas, matu vai skūšanās putas, lietotais dezodorants, līdz ar peldkostīmu un citiem apģērbiem arī veļas pulvera, veļas mikstinātāja un pat balinātāja saturs, nemaz nerunājot par fosfātu, kas rodas no cilvēka vielmaiņas galaproduktiem (urīns un mēsli).

Daba ir paredzējusi, ka ar laiku ikviens ezers transformējas jeb aizaug un pārvēršas par purvu, bet cilvēka radītais piesārņojums šo procesu daudzkārt paātrina: vispirms cilvēks apzināti vai neapzināti piesārņo tīro saldūdeni, tad no tā izzūd vērtīgie un retie ūdensaugi, kas ir īpaši jutīgi pret piesārņojumu, pēc tam mazinās ūdenī sastopamā dabas daudzveidība, jo arī pārējiem augiem, dzīvājiem organismiem ir grūti uzturēties piesārņotā ūdenī, visbeidzot arī cilvēkam vairs nepatīk iemīļotais ezers, kas beigās pilnībā aizaug.

Ar savu apzinātu rīcību, izpratni par vērtību saglabāšanu un pareizu apsaimniekošanu iespējams saglabāt un pat uzlabot saldūdeņu kvalitāti. Dabas skaitīšanas eksperti aicina ikvienu iedzīvotāju, vasaras atpūtas baudītāju, pilsētas viesi un pašvaldību apzināti un gudri izmantot saldūdens resursus, cienot un saudzējot savu ezeru!

SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRS AICINA BŪT UZMANĪGIEM VASARAS LAIKĀ

Vasara ir pārpildīta ar dažādiem notikumiem – ceļojumiem, publiskajiem pasākumiem (koncertiem, festivāliem, pilsētas svētkiem), dārza darbiem un atpūtas dabā.

Lai atvaļinājumā vai skolēnu brīvlaikā nav jāpiedzīvo kādi nepatīkami pārsteigumi, aicinām iedzīvotājus būt ziņojošiem par būtiskākajiem slimību un traumatisma profilakses pasākumiem vasarā

Ērces

Vasarā, uzturoties dabā (dārzā, parkos, sporta pasākumos, utml.), paaugstinās ērcu piesūkšanās risks, kas, savukārt, var rezultēties ar ērcu encefalītu, Laimas slimību vai ērlihiozi. Lai sevi un sev tuvākos pasargātu, jāievēro sekojoši drošības pasākumi:

- jāvakcinējas pret ērcu encefalītu;
- jāizvēlas atbilstošs apģērbs, to regulāri pārbaudot, kā arī lietojot aizsardzības līdzekli – repelentu pret insektiem;
- pareizi jāriņķojas brīdī, kad ērce piesūkusies.

Roku higiēna

Vairāk laika pavadot ārpus mājām, īpaši dažādos publiskos pasākumos, īpaša uzmanība jāpievērš tieši roku mazgāšanai, lai ilgi gaidītais pasākums nepārvērstos atmiņās par, piemēram, vēdersāpēm.

Dabas skaitīšana tiek īstenota Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projekta "Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā" ietvaros. Visu dabas skaitīšanas aktivitāšu īstenošana paredzēta līdz 2023.gadam, plašāka informācija pieejama mājaslapā www.skaitamdabu.gov.lv vai www.daba.gov.lv.

Dabas aizsardzības pārvalde
Dabas skaitīšanas vadītājas asistente
Ilze Reinika

Būtiski atcerēties sekojošus pamatprincipus:

- Jāmazgā rokas pirms ēšanas un dzeršanas, kā arī pēc tualetes apmeklējuma;
- Ja nav pieejams ūdens un ziepes, ieteikums izmantot mitrās salvetes vai roku dezinfekcijas līdzekļus.

Sauļošanās

Piesardzības pasākumu neievērošana, uzturoties saulē, var negatīvi ietekmēt veselību, radot tādas izmaiņas ādā, kas paaugstina ādas vēža attīstības risku. Lai no tā sevi pasargātu, jāievēro vienkārši drošības pasākumi, t.i., jālieto saules aizsargkrēms, jāizvairās no uzturēšanās tiešajos saules staros un jāizvēlas atbilstošs apģērbs.

Traumatisms, atpūta pie ūdens

Vasaras sezonā, strādājot ar dārza tehniku vai aktīvi atpūšoties, pieaug risks dažādu traumu gūšanai – lūzumiem, vaļējām, grieztām brūcēm, utt. Īpaša uzmanība siltajā laikā jāpievērš ūdenspriekiem, brīdinot par iespējamajām sekām, kas var iestāties, pārgalvīgas rīcības rezultātā, piemēram, lecot uz galvas ūdenī – paralīze, nāve.

Slimību profilakses un kontroles centra
Veselības veicināšanas departamenta
Slimību profilakses nodaļas vadītāja
Agnese Freimane

IEPAZĪSTOT DEINSTITUCIONALIZĀCIJAS PROJEKTA IDEJU...

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Latgales plānošanas reģions kopā ar citiem Latvijas plānošanas reģioniem un pašvaldībām visā Latvijā īsteno projektu, kura ietvaros ar ES fondu finansējuma atbalstu pašvaldības varēs radīt plašu pakalpojumu klāstu, lai bērni, kas šobrīd dzīvo sociālās aprūpes centros, varētu augt ģimeniskā vidē un bērni ar funkcionāliem traucējumiem varētu saņemt sociālo aprūpi un rehabilitāciju savā pašvaldībā. Savukārt pieaugušie ar garīga rakstura traucējumiem atbilstoši savām iespējām un ar speciālistu atbalstu varēs izvēlēties dzīvot patstāvīgi un strādāt sev piemērotu darbu. Tādējādi projekta ietvaros Latvijā notiks

deinstitutionalizācija (DI) – lieli institucionālās aprūpes centri tiks aizstāti ar sabiedrībā balstītiem sociālajiem pakalpojumiem un ģimeniskai videi pietuvinātiem pakalpojumiem.

Lai popularizētu deinstitutionalizācijas ideju un veicinātu sabiedrības informētību par procesa norisēm, Latgales plānošanas reģions ievieš projekta „Deinstitutionalizācijas pasākumu īstenošana Latgales reģionā” logotipu. Mākslinieka Anatolija Vjaliha izstrādātā logotipa pamatā ir mātes tēla simboliskā nozīme, kura vienmēr asociējas ar pozitīvām emocijām un gādību par savu ģimeni un bērniem. Mātes seja ir ielikta „D” burta formā. Pamatojot savu ieceri, mākslinieks uzsver, ka „logotipa izstrādē galvenais uzsvars likts uz DI pamatideju kā iespēju kļūt stiprākam, brīvākam, vairāk patstāvīgam, zinot, ka tev vienmēr kāds palīdzēs kā mīloša māte”. Logotipā lietotas vienkāršas un vizuāli viegli uztveramas formas un līnijas, kā arī zilā krāsa, kas redzama Latgales plānošanas reģiona ģerbonī.

Latgales Plānošanas reģiona Administrācijas vadītāja I. Maļina-Ta-būne uzsver, ka jaunais logotips palīdzēs veidot sabiedrības draudzīgāku attieksmi pret DI procesu. Līdz ar jaunā logotipa ieviešanu projekta komanda cer, ka zīme kļūs par projekta atpazīstamības elementu, kā arī vairošies sabiedrības atbildības sajūta, tolerance un rūpes par ikvienu no līdzilvēkiem.

Sīkāka informācija par projektu skatāma
mājaslapā pr.gov.lv

AS “SADALES TĪKLS” INFORMĒ IEDZĪVOTĀJUS PAR ELEKTROTĪKLA PIESLĒGUMU IZBŪVI

Ja esat iegādājies zemi un gatavojieties būvēt savu sapņu māju vai arī vēl tikai lūkojaties pēc nekustamā īpašuma, iespējams, apsverat domu **par jauna elektrības pieslēguma ierīkošanu**. Kā pie tāda tikt? Cik laika un naudas būs vajadzīgs? – Lūk, atbildes uz šiem un vairākiem citiem jautājumiem, kas jums palīdzēs vienkārši un ērti īstenot ideju par jauna elektrības pieslēguma ierīkošanu jūsu īpašumā.

Kā pieslēgt īpašumu elektrotīklam vai atjaunot elektrības piegādi?

Ja nekustamajā īpašumā nav pieslēguma elektrotīklam, pieteikumu jauna pieslēguma ierīkošanai iesniedziet AS “Sadales tīkls” (ST) klientu portālā e-st.lv. Ja īpašums jau bijis apdzīvots, tajā ir saglabājies pieslēgums elektrotīklam un nepieciešams tikai atjaunot elektrības piegādi, vērsieties ar pieteikumu pie sava elektrības tirgotāja.

Cik jaudīgu elektrības pieslēgumu man vajag?

Ar slodzes aprēķina kalkulatora palīdzību tiešsaistē nosakiet jaunam elektrības pieslēgumam nepieciešamo jaudu. Jūsu ērtībām slodzes aprēķina kalkulators pieejams mājaslapā www.sadalestikls.lv.

Vai man būs jāpiesaista vēl citi speciālisti un kas veiks elektrības pieslēguma tehniskos darbus?

Jā, jums būs jāizvēlas sertificēts elektriķis, kas ierīkos ēkas iekšējo elektrotīklu. Atsevišķos gadījumos arī elektrotīkla izbūves projekta izstrādātājs. Izbūvi līdz sadalnei, veiks konkursa kārtībā ST atlasītais būvnieks. Par elektrotīklu no sadalnes līdz jūsu īpašumam un pašā īpašumā atbildīgs būs jūsu izvēlētais sertificēts elektriķis. Jūsu īpašuma elektrotīklu ar kopējo savienos, kā arī sadalni un skaitītāju uzstādīs ST speciālisti.

Cik daudz laika vajadzēs un kā zināšu, kādi darbi jau paveikti un kas vēl jā dara?

Atkarībā no projekta sarežģītības pakāpes, jauna elektrības pieslēguma ierīkošana vai slodzes palielināšana var aizņemt no dažām dienām līdz vairākiem mēnešiem. Klientu portālā e-st.lv sekojiet līdz visiem elektrības pieslēguma sagatavošanas darbiem, kā arī iesaistieties tajos. Reģistrējiet savu tālruna numuru un saņemiet aktuālo informāciju arī SMS formā.

Kā tiek aprēķinātas izmaksas?

Jauna elektrības pieslēguma ierīkošanas vai slodzes palielināšanas izmaksas ir atkarīgas no pieprasītās jaudas un veicamo darbu apjoma. Tās sastāv no faktiskajām izmaksām, piemēram, maksas par sadalni, tās uzstādīšanu, kabeļa vai vada pievilksanu līdz sadalnei u.c. un ieguldījumiem, kas nodrošina kopējā elektrotīkla pieejamību. Ja esat iegādājies zemi vai ēku, kurā nav pieslēguma elektrotīklam, vai vēl tikai plānojat to darīt, iesniedziet konkrētā īpašuma jauna elektrības pieslēguma ierīkošanas pieteikumu klientu portālā e-st.lv un saņemiet izmaksu aprēķinu par brīvu.

Vai varu atgūt izmaksas?

Lai sekmētu uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides attīstību, klientiem, kuru

elektrības pieslēgums vai pieslēguma jaudas palielinājums ir 0,4kV (kilovolti) elektrotīklā ar jaudu lielāku par 100A vai vīdsprieguma elektrotīklā, ir iespēja piecu gadu laikā no jauna elektrības pieslēguma ierīkošanas vai slodzes palielināšanas brīža atgūt par pakalpojumu samaksāto 100% apmērā. Rūpīgi izvērtējiet elektrības pieslēgumam nepieciešamo jaudu, lai atgūstu investīcijas un arī vēlāk lietotu elektrību nepārmaksājot!

Kādēļ atteikties no liekās elektrības pieslēguma jaudas?

Ar slodzes aprēķina kalkulatora palīdzību tiešsaistē pārliecinieties, vai visa īpašumā pieejamā elektrotīkla jauda tiešām nepieciešama. Samazinot elektrības pieslēguma jaudu, atbilstoši šī brīža vajadzībām, samazināsiet arī kopējās izmaksas par patērēto elektroenerģiju.

Kā varu samazināt īpašumā pieejamo elektrotīkla jaudu?

Piesakiet pieslēguma jaudas samazināšanu klientu portālā e-st.lv un saņemiet šo pakalpojumu bez maksas. Rūpīgi izvērtējiet šī soļa nepieciešamību un ņemiet vērā, ka slodzes atjaunošana ir maksas pakalpojums. Jūsu ērtībām slodzes aprēķina kalkulators pieejams sadalestikls.lv.

Ko darīt, ja elektrība nepieciešama īslaicīgi?

Ja organizējat pasākumu ārpus telpām, iekārtojiet āra kafējnicu vai plānojat būvdarbus īpašumā, kurā nav pieslēguma elektrotīklam, un šāds pieslēgums nepieciešams vien uz laiku, kas nepārsniedz 24 mēnešus, pieteikumu īslaicīga pieslēguma ierīkošanai iesniedziet klientu portālā e-st.lv.

Ko darīt, ja nav pieļaujams elektrības padeves pārtraukums?

Ja īpašumā esošajām elektroietaisēm nav pieļaujami elektrības piegādes pārtraukumi, ar ģenerators palīdzību izveidojiet autonomu elektroapgādi.

Vairāk informācijas mājaslapā
www.sadalestikls.lv

PAR DOMES SĒDI JŪLIJĀ

11. jūlijā kārtējā domes sēdē deputāti izskatīja 8 darba kārtības jautājumus:

1. Par pašvaldības 2019.gada budžeta izpildi 6 mēnešos.
2. Par grozījumiem 10.12.2018. Ilūkstes novada domes lēmumā Nr.394 "Par projekta "Pakalpojumu infrastruktūras attīstība deinstitucionalizācijas plāna īstenošanai Ilūkstes novadā" iesniegšanu 9.3.1.1. pasākuma "Pakalpojumu infrastruktūras attīstība deinstitucionalizācijas plānu īstenošanai" otrajā projektu iesniegumu atlasē kārtā un projekta īstenošanai nepieciešamā līdzfinansējuma nodrošināšanu".
3. Par pašvaldības nekustamā īpašuma Jēkabpils ielā 16, Ilūkstē nodošanu atsavināšanai.

NOVADA VIDUSSKOLU ABSOLVENTI NOKĀRTOJUŠI CENTRALIZĒTOS EKSĀMENUS

Ir augusts. Ir laiks, kad gaisā virmo dabas izauklētās ražas ievākšanas prieks. Arī atskatoties uz aizvadīto 2018./2019. mācību gadu, kā īpašs ražas vērtības rādītājs ir centralizēto eksāmenu rezultāti izglītības iestāžu absolventiem.

Ilūkstes novadā valsts centralizētos eksāmenus kopumā kārtoja 68 12.klašu skolēni.

Izvērtējot savas nākotnes izglītības iespēju ieceres, šogad kā izvēles eksāmenus Ilūkstes Raiņa vidusskolā no 59 skolēniem 3 skolēni izvēlējās kārtot ķīmiju, 4 skolēni bioloģiju, 2 skolēni fiziku, 1 skolēns vācu valodu, bet Bebreņu vispārīgglītojošajā un profesionālajā vidusskolā no 9 skolēniem 3 skolēni izvēlējās kārtot bioloģiju un 1 skolēns Latvijas un pasaules vēsturi.

APSTIPRINĀTS SAM 5.6.2. PROJEKTS NR. 5.6.2.0/17/I/035 "DEGRADĒTO RŪPniecisko TERITORIJU REĢENERĀCIJA DAUGAVPILS PILSĒTAS UN ILŪKSTES NOVADA TERITORIJĀS II KĀRTĀ"

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Ilūkstes novada pašvaldība 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa "Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām 3. kārtā" ietvaros īsteno projektu Nr. 5.6.2.0/17/I/035 "Degradēto rūpniecisko teritoriju reģenerācija Daugavpils pilsētas un Ilūkstes novada teritorijās II kārtā".

Projekta mērķis ir industriālo teritoriju revitalizācija, veicot publiskās infrastruktūras sakārtošanu privāto investīciju piesaistei, tādējādi veicinot novada teritoriālo izaugsmi un jaunu darba vietu radīšanu.

Projekta iesniedzējs – Daugavpils pilsētas pašvaldība un projekta Sadarbības partneris – Ilūkstes novada pašvaldība. Plānotās aktivitātes projekta ietvaros veicinās sociālekonomiskos mērķus, proti, jaunu darba vietu radīšanu, degradēto teritoriju atjaunošanu, uzņēmējdarbības vides attīstību un teritoriālo izaugsmi.

ILŪKSTES NOVADA DZIMTSARAKSTU NODAĻAS INFORMĀCIJA

2019.gada pirmajā pusgadā (no janvāra līdz augustam) Dzimtsarakstu nodaļā reģistrēti 20 jaundzimušie, 10 zēni un 10 meitenes. Neparastāko vārdu vidū, ko vecāki izvēlējušies saviem mazuļiem ir Arsēnijs, Emija, Damirs.

Reģistrētas 16 laulības (Ilūkstes Romas katoļu draudzē - 2, Dzimtsarakstu nodaļā - 12, izbraukuma laulības novada teritorijā - 2). Interesanti, ka par laulības noslēgšanas dienām pāri izvēlas visas nedēļas dienas, arī pirmdienas. Pirmo reizi laulībā stājušies 26 laulātie - 15 vīrieši un 11 sievietes.

4. Par zemes ierīcības projekta apstiprināšanu nekustamajiem īpašumiem "Skolas iela 24A" un "Skolas iela 26B" Subatē.

5. Par zemes ierīcības projekta apstiprināšanu nekustamajam īpašumam „Kalēji” Dvietes pagastā.

6. Par adreses "Lielupes" Eglaines pagastā piešķiršanu.

7. Par pašvaldības neapbūvētās zemes nomas līguma pagarināšanu Eglaines pagastā.

8. Par telpu nomas tiesību izsoli pašvaldības nekustamajā īpašumā Raiņa ielā 49, Ilūkstē.

Pieņemtie domes sēžu lēmumi un sēžu audioieraksts ir publicēti pašvaldības mājas lapā sadaļā "Publiskie dokumenti/Domes sēžu lēmumi un audioieraksti".

Kopumā Ilūkstes novada izglītības iestāžu absolventu centralizēto eksāmenu zemākais līmenis, līdzīgi kā visā valstī, ir matemātikas priekšmeta eksāmenam un tas ir 34,15 %, augstākais rezultāts ir krievu valodā un tas ir 76,9 %, angļu valodas līmenis procentos ir 64,3% un latviešu valodā 54,4%.

Kārtotajos izvēles priekšmetus rezultativitātes procenti ir šādi: bioloģija 53,95%, ķīmija 55,8%, fizika 38,7%, vācu val. 30,7%, Latvijas un pasaules vēsture 68,1%.

Apzinoties, ka 12.klašu absolventiem, izvēloties izglītības iestādes profesiju ieguvei, šajā vasarā notiek radikāli svarīgi pāvērsieni viņu nākotnē vēlam ticību saviem spēkiem un neatlaidību ieceru sasniegšanā.

Ilūkstes novada pašvaldības izglītības nodaļas vadītāja
Iļona Linarde

Projekta ietvaros Ilūkstes novada pašvaldība plāno Ilūkstes pilsētas bijušās "Putnu fermas" teritoriju attīstīt par ražošanas zonu

Projekta ietvaros Ilūkstes novada pašvaldība plāno Ilūkstes pilsētas bijušās "Putnu fermas" teritoriju attīstīt par ražošanas zonu.

Ilūkstes novada pašvaldības projekta summa ir 2 547 882.00 EUR, ERAF finansējums 81,29% - 2 071 143.98 EUR. Valsts budžeta dotācija 4,24% - 108 049.60 EUR, pašvaldības līdzfinansējums 21,50% - 252 115.73 EUR un privātās attiecināmās izmaksas 4,58% - 116 572.69 EUR. Projekta īstenošanas ilgums līdz 2021.gada martam.

Ilūkstes novada pašvaldības Stratēģiskās plānošanas nodaļas vadītāja
Dace Stalidzāne

Otro reizi laulību reģistrējušas 5 personas – 1 vīrietis un 4 sievietes, ceturto reizi laulājusies 1 sieviete. Mūsu novadā reģistrēt laulību bija izvēlējušies 6 pāri, kuru dzīvesvieta ir citviet- Rīgā, Jēkabpilī un Daugavpilī. Arī augusts ir bagātīgs kāzu mēnesis, plānotas 8 laulību reģistrācijas.

Mūžībā devušies 62 novada iedzīvotāji.

Ik dienu Dzimtsarakstu nodaļas speciālisti sniedz arī konsultācijas, pēc pieprasījuma sagatavo atkārtotas civilstāvokļa aktu reģistrāciju apliecināšanas apliecības un izziņas. Šogad iedzīvotāji, vairāk kā citkārt, izzinot savas dzimtas, ir vērsušies pēc arhīva datiem.

Ilūkstes novada dzimtsarakstu nodaļas vadītāja
Sanita Plone

AICINĀJUMS PIEDALĪTIES IZSTĀDES "DZIMTAS GRĀMATA" VEIDOŠANĀ

Latvijas iedzīvotājus aicina piedalīties unikālā ģimeņu un dzimtu grāmatu izstādes veidošanā

Turpinot grāmatu lasīšanas veicināšanas projektu "Bibliotēka", kuru organizē literatūras mecenāts "Baltic International Bank", aicinām Latvijas ģimenes iesaistīties izstādes "Dzimtas grāmata" veidošanā. Ģimenes un dzimtas visā Latvijā aicinām iesūtīt projektam "Bibliotēka" savu dzimtas stāstu un aprakstu par grāmatu, kas ģimenei ir īpaši nozīmīga, līdz šī gada 31. augustam. Iedvesmojošākie Latvijas ģimeņu stāsti un grāmatas 2020. gadā tiks prezentēti izstādēs Rīgā, Liepājā un Rēzeknē.

"Valsts esam mēs – Latvijas ģimenes un dzimtas. Katras ģimenes vēsture veido valsts vēsturi. Ir būtiski uzturēt un stiprināt tradicionālās ģimeniskās un dzimtu tradīcijas. Paaudzū paaudzēs Latvijā informācijas nesējs ir bijusi grāmata – tā ļauj nodot uzkrāto dzīvesziņu bērniem un mazbērniem. Izstāde rosinās ģimenisko vērtību saglabāšanu Latvijā un radīs interesi par grāmatu kā par vienu no dzimtas relikvijām," par topošo izstādi "Dzimtas grāmata" komentāru sniedz "Baltic International Bank" galvenais akcionārs, ilggadējais latviešu literatūras mecenāts Valērijs Belokņs.

Jaunlatviešu laikos grāmatas veidoja tautas identitāti un rosināja tās pašpziņas celšanos, savukārt jau mūsdienās latviešu autoru grāmatas ir tulkotas kā pasaules līmeņa bestselleri. Visi šie literatūras izdevumi cauri gadu desmitiem nesuši līdzīgi stāstus, kuru pamatā ir spēcīgās Latvijas ģimenes. Lai katram no mums būtu iespēja atklāt savas ģimenes īpašo grāmatu plašākai sabiedrībai, projekts "Bibliotēka" organizē izstādi "Dzimtas grāmata".

Lai pieteiktu dalību izstādē, ģimenēm un dzimtām jāpiedalās "Bibliotēka" izsludinātajā konkursā. Tā dalībniekam ir jāiesūta dzimtas stāsts, aprakstu par ģimenei nozīmīgu grāmatu un grāmatas fotogrāfija. Dzimtas stāstā ir jāmin būtiski fakti un notikumi, kurus dalībnieks vēlas izstāstīt plašākai sabiedrībai. Savukārt, grāmatas aprakstā jāpamato, kāpēc tieši šī grāmata tiek pieteikta konkursam un kāda ir tās nozīme dzimtas dzīvē. Tā var būt sena Bībele, pārmanota no paaudzes paaudzē, romāns, kas kopīgā lasīšanas priekā vienojis vairākus ģimenes locekļus, vai pavisam nesen izdota pasaku grāmata – literatūras darba formātā, valoda un izdošanas gads nav svarīgi. Izstādes konkursa nolikums ar detalizētiem pieteikšanās noteikumiem mājaslapā: <https://ej.uz/dzimtasgramata>

Iesniegtos darbus izvērtēs īpaši izveidota konkursa žūrija: mākslas vēsturniece Ramona Umblija; tulkotāja, redaktore, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības direktore Kārīna Pētersone; Valsts heraldikas komisijas priekšsēdētājs Laimonis Šēnbergs; "Baltic International Bank" galvenais akcionārs, ilggadējais latviešu literatūras mecenāts Valērijs Belokņs, "Baltic International Bank" stratēģiskās plānošanas pārvaldes vadītāja Jekaterina Kuzņecova.

Ģimenes un dzimtas visā Latvijā aicinām iesūtīt projektam "Bibliotēka" savu dzimtas stāstu un aprakstu par grāmatu, kas ģimenei ir īpaši nozīmīga, līdz šī gada 31. augustam

Kopā izstādē "Dzimtas grāmata" tiks iekļauti 12 ģimeņu stāsti – astoņus žūrija izvēlēsies no konkursā iesūtītajiem pieteikumiem, savukārt četrus – no ģimenēm, kas piedalās "Baltic International Bank" atbalstītās grāmatas "Dzimtu ģerboņi mūsdienā Latvijā" izstrādē. Izstādes atklāšana paredzēta 2020. gada janvārī Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, savukārt februārī izstāde būs apskatāma Liepājas Latviešu biedrības namā, bet martā – Latgales vēstniecībā GORS.

Dalībnieki sagatavotos pieteikumus aicināti sūtīt elektroniski uz e-pastu [bibiblioteca@bib.eu](mailto:biblioteca@bib.eu) ar norādi "Dzimtas grāmata" vai ierakstītā vēstulē uz adresi: "Baltic International Bank", Kalēju iela 43, Rīga, LV-1050 ar norādi "Jekaterīnai Kuzņecovai, "Baltic International Bank", konkursam "Dzimtas grāmata" līdz 2019. gada 31. augustam.

Darbu vērtēšana norisināsies no 2019. gada 1. septembra līdz 2019. gada 30. septembrim.

Oktobra sākumā konkursa rezultāti tiks personīgi paziņoti astoņiem žūrijas izvēlētajiem konkursa dalībniekiem un pēcāk publicēti projekta "Bibliotēka" mājaslapā <http://www.manabiblioteka.lv/un> projekta sociālo tīklu profilos, kā arī "Baltic International Bank" mājaslapā <https://www.bib.eu/>, sociālo tīklu profilos un citos komunikācijas kanālos.

Baltic International Bank
Projekta "Bibliotēka" komunikācijas koordinatore
Daiga Bitēna

AICINĀM IESAISTĪTIES VESELĪBAS VEICINĀŠANAS PROJEKTA AKTIVITĀTĒS UN PASĀKUMOS!

2019.gadā veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi Eiropas Sociālā fonda projekta Nr.9.2.4.2/16/I/058 "Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei Ilūkstes novadā" ietvaros Ilūkstes novada pašvaldībā ieņem finiša taisni. Visas īstenotās un plānotās darbības atklāj galveno projekta mērķi: uzlabot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem visiem Ilūkstes novada iedzīvotājiem, jo īpaši teritoriālās, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, īstenojot novada mērogā pasākumus.

Šogad tika īstenoti vairāki slimību profilakses pasākumi - tikšanās ar uztura speciālistu (3) un psihologu (7) izglītības iestādēs, notika tikšanās un diskusija ar onkologu Ilūkstē un vairākas nodarbības psihologa vadībā visā novada teritorijā. Veselības veicināšanai noorganizēts Nūjošanas festivāls, Sporta spēles senioriem, Sporta spēles personām ar invaliditāti, kā arī Trīs dienu radošās darbnīcas bērniem līdz 12 gadiem un no 13 līdz 18 gadiem. 2019.gada otrajā pusē, septembrī, notiks "Sirds veselības diena" un "Diskusija par reproduktīvās veselības nozīmi" ar zinošiem speciālistiem. Pasākumos tiek laipni gaidīti trūcīgās un maznodrošinātās personas, bezdarbnieki, personas ar invaliditāti, iedzīvotāji, kuri dzīvo lauku teritorijā, lai pārrunātu aktuālos un individuālos veselības jautājumus. Tikšanās ar psihologu Ilūkstes novada iedzīvotājiem (atkarībā no individuālajām vēlmēm un vajadzībām) visa gada laikā notiek regulāri reizi vai divas reizes mēnesī. Savukārt skolas vecuma bērniem tiks organizēts seminārs par rakstura stiprināšanu, tikšanās ar speciālistu psihologu-psihoterapeitu, kuru mērķis ir motivēt skolēnus izprast pīrgāšanās negatīvas sekas un neiesaistīties līdzcīvēku pazemošanā, kā arī izprast savus iekšējos resursus atbildīgu lēmumu

pieņemšanā.

Veselības veicināšanas pasākumi paredz iedzīvotāju līdzdalību fiziskajās aktivitātēs un radošajās nodarbībās. Pasākumi paredzēti gan jaukta vecuma mērķauditorijām (Olimpiskā diena, Ģimenes sporta un veselības diena, peldēšanas nodarbības), gan īpaši bērniem un senioriem (Radošās darbnīcas), jauniešiem (Jauniešu festivāls). Šādi pasākumi spēj veicināt lielāku izpratni par ikdienā pieņemtiem lēmumiem, kas ar praktiskiem piemēriem palīdz iedrošināt rīkoties labvēlīgi savas veselības uzturēšanā. Pasākumu plānu augstā skatīt pielikumā (Pielikums)

Visi pasākumi projekta ietvaros notiek pēc iepriekš sastādīta plāna, tādēļ aicinājums sekot līdz informācijai gan pagastu pārvaldēs, gan Ilūkstes novada mājaslapā ilukste.lv.

Projekts: „Nr.9.2.4.2/16/I/058 “Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei Ilūkstes novadā”.

Darbības programma: „Izaugsme un nodarbinātība” 9.2.4. specifiskā atbalsta mērķa „Uzlabot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem, jo īpaši, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem” 9.2.4.2. pasākums „Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei”.

Mērķis: uzlabot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem visiem Ilūkstes novada iedzīvotājiem, jo īpaši teritoriālās, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, īstenojot novada mērogā pasākumus.

Kopējās attiecināmās izmaksas: 92 958,00 EUR

Eiropas Sociālā fonda finansējums: 79 014,30 EUR

Attiecināmais valsts budžeta finansējums: 13 943,70 EUR

Projekta īstenošanas laiks: 2017. gada 3. jūlijs – 2019. gada 31. decembris

Augusta pasākumu afišu skatīt 15.lpp

Ilūkstes novada pašvaldības Attīstības plānošanas speciāliste
Zanda Lisovska

24. AUGUSTĀ

DVIETES – VĪNOGU SALAS
TŪRISMA PRODUKTA ATKLĀŠANA
PROJEKTA “SĒLIJAS SALAS” IETVAROS –
PASĀKUMS

“VĪNOGU DRAUGU SAIETS DVIETĒ”

PASĀKUMA NORISE:

- 10.00 – 12.00 Reģistrācija Paula Sukatnieka “Apsītēs”
- 12.00 – 13.00 Pasākuma atklāšana; Latvijas Vīnkopju – vīndaru biedrības pārstāvju uzrunas; Iepazīstināšana ar Vīnogu salas tūrisma piedāvājumu
- 13.00 – 14.00 Rīgas operas un baleta mākslinieku un zemes auglības spēku dieva Dionīsa priekšnesumi
- 13.00 – 15.15 P.Sukatnieka mājā “Apsītēs” – izglītojošas pārrunas ar Vīnkopju – vīndaru biedrības pārstāvjiem
- 13.00 – 15.15 Paraleli noritēs 2 radošās darbnīcas:
* rotu gatavošana, kur izmantots vīnogu motīvs,
* vīnogu gleznošanas darbnīcas
- 14.00 – 15.15 Paula Sukatnieka 105.gadadienas svētku klišēra baudīšana, vīna glāžu saskandināšana
- 15.15 – 15.30 Vīnogu unikālo un ārstniecisko īpašību atklāšana Dvietes amatierteātra sniegtumā
- 15.30 – 18.00 Došanās uz Vīnogu salas tūrisma vietām:
15.30 – 18.00 uz mini zoodārzu “Vidzemniekos”;
15.45 – 16.30 uz saldējuma “Dvietes vīnodziņa” ražotni;
16.30 – 17.15 uz Dvietes novadpētniecības materiālu krātuvi;
17.15 – 18.00 uz Dvietes muižu.
Uz P.Sukatnieka “Apsītēm” – visas dienas garumā
- 18.00 Pasākuma noslēguma koncerts Dvietes parka estrādē**

Darbosies tirdziņš.
Aicinām ģērbties atbilstoši laikapstākļiem!
Pasākuma laikā tiks filmēts un fotografēts.

Ieeja brīva, tiek aicināts ikviens!
Tālrunis uzziņām Vanda 26369215

Projekts „Sēlijas Salas” tiek īstenots Latvijas LAP 2014.–2020. gadam apakšpasākumā 19.3. “Starpterritoriālā un starpvalstu sadarbība”, projekta vadošais partneris ir biedrība Lauku partnerība „Sēlija”. Projekta partneri: Aizkraukles rajona partnerības un Daugavpils un Ilūkstes novadu lauku partnerības “Kaimiņi”

SAJŪTU

GLEZNOŠANA.

GLEZNOŠANAS NODARBĪBA PUTNU SALAS
“GULBJOS”

23. AUGUSTĀ PLKST. 11.00-16.00

GLEZNOŠANAI NODERĒS:

OTAS, NEDERĪGAS ATLAIŽU KARTES, ZĪMULIS, DZĒŠGUMIJA, BURCIŅA
VAI TRAUČIŅŠ OTU SKALOŠANAI.

GLEZNOŠANAI NODERĒS ARĪ NELIELI DĒLĪŠI, KOKA RĪPIŅAS.

KRĀSAS BŪS SAGATAVOTAS, VARIET IZMANTOT ARĪ SAVAS.

NODARBĪBU VADĪS UN KRĀSU SAJŪTAS KOPĀ AR JUMS MEKLĒS:

Mgr.art; Mgr. Ped Inta Paulsone

ESF projekta "Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei Ilūkstes novadā"(Nr. 9.2.4.2/16/1/058)

PASĀKUMI AUGUSTĀ

10.08.2019. plkst. 12.00.
JAUNIEŠU FESTIVĀLS
Stadiona ielā 2, Ilūkstē

20.08.2019. plkst. 10.00
Nodarbība
"Atbalsta grupa depresijas profilaksei"
Stadiona ielā 1, Ilūkstē

27.08.2019. plkst.10.00
Nodarbība
"Atbalsta grupa depresijas profilaksei"
Raiņa ielā 49, Ilūkstē

**30.-31.08.2019.
plkst.9.00**
Divu dienu radošās
darbības iedzīvotājiem, kas vecāki
par 54 gadiem ar mazbērniem
Bebrenes muiža, Bebreņē

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

AUGUSTA PASĀKUMU PLĀNS ILŪKSTES NOVADĀ

3.
10.00

Ilūkstes pilsētas stadions

Bērnu velomaratons

Piedalšanās bez maksas

5.
11.00

Ilūkstes pilsētas stadions

Vieglatlētikas sprinta festivāls

8.
10.00

Ilūkstes pilsētas stadions

**Ilūkstes novada Sporta svētki
cilvēkiem ar īpašām vajadzībām**

9.
19.00

Ilūkstes estrāde

**Izrāde pēc A. Brigaderes lugas
motīviem "Lielais loms"**

*Bilešu iegāde Ilūkstes KN 05.08.-08.08 - 5 EUR,
09.08 - 7 EUR vai www.bilesuparadize.lv; Pensionāriem,
uzrādot pensionāru apliecību - 3 EUR, bērniem līdz 12 gadiem -
ieeja bez maksas*

10.
14.00

Dvietes parks

**Senioru deju kopas "Saulespuķes"
10 gadu jubilejas koncerts "Ieļ laiks -
mēs paliekam tādas kā esam..."**

*Ieeja bezmaksas. Koncertā piedalīsies arī citu novadu
senioru deju kopas*

10.
15.00

Bebrenes pagasta Putnu salas "Gulbjī"

**Muzikāli - literāra sanāksšana
"Bitūt' sērsti aicināja"**

*Muzicē Karīnas vijoles un alta spēles studija "Vijolīte".
Piedalīsies Karīna Ivāne, Dainis Ivāns, štāstnieki un
dažāda vecuma muzicētāji. Ieeja bez maksas*

10.
12.00

Ilūkstes pilsētas stadions

**Ilūkstes novada Jauniešu festivāls
(dienas daļa)**

10.
21.00

Ilūkstes KN pagalmis

**Ilūkstes novada Jauniešu festivāls
(vakara daļa)**

11.
14.00

Bebrenes Romas katoļu baznīca

Koncerts "Krāsainā mūzika"

*Muzicē Karīnas vijoles un alta spēles studija "Vijolīte".
Ieeja bez maksas*

14.
13.00

Ilūkstes pilsētas stadions

Futbols U-15 Ilūkstes NSS-Tukums

17.
12.00

Ilūkstes pilsētas stadions

**Futbols U-14
Ilūkstes NSS- Bauskas BJSS**

17.
12.00

Ilūkstes Kultūras nams

Bērņības svētki

Dalības maksa 25 EUR, iepriekšējā pieteikšanās

24.
10.00
19.30

*Paula Sukatnieka "Apsītes" un citas Vīnogu salas
tūrisma vietas; Dvietes parks*

**Dvietes - Vīnogu salas tūrisma produkta
atklāšana projekta „Sēlijas salas” ietvaros -
pasākums „Vīnogu draugu saiets Dvietē”**

*Ieeja bezmaksas. Pasākumā piedalīsies mākslinieki no Rīgas,
Latvijas Vīnkopju - vīndaru biedrības pārstāvji, novada
pašdarbnieki. Darbosies radošās darbnīcas. Darbosies tirdziņš*

25.
12.00

Subates luterāņu baznīca

**A Capella dziedāšanas diena
"Krustu sadziedāšanās"**

Ieeja bez maksas

30.
18.00

Ilūkstes Kultūras nams

**Daugavpils Sinfonietta
Dirigents Aivars Broks**

Ieeja bez maksas

31.
10.00

Ilūkstes pilsētas stadions

**Ilūkstes novada Pludmales
volejbola sacensības**

Dalības maksa komandai - 5 EUR

31.
14.00

Ilūkstes pilsētas stadions

Futbols. 2.līga Ilūkste/Sēlija-Preiļu BJSS

Ieeja brīva

31.
22.00

Ilūkstes estrāde

Diskotēka 80.-90. gadu stilā

Ieejas maksa 3 EUR

Ilūkstes novada informatīvais izdevums
„Ilūkstes Novada Vēstis”
Redaktore: Madara Pavlovska
e-pasts: mpavlovska@inbox.lv
www.facebook.com/Ilukstes-novada-vestis

Ilūkstes novada pašvaldība
Ilūkste, Brīvības iela 7, LV-5447
Tel.: 65447850
e-pasts: dome@ilukste.lv
www.ilukste.lv

Iespiešana: SIA „Latgales druka”
Maketēšana: Igors Madžulis
Tirāža: 600 eksemplāri
Par publicētajiem faktiem un skaitļiem
atbild rakstu autori.